

Aeneas i Cartago.

Lyrisk Tragedi i fem Acter

Förord till den elektroniska utgåvan

Denna lyriska tragedi av **Johan Henrik Kellgren** (1751-1795) har digitaliserats i december 2013 från Bayerska Statsbiblioteket av Google Books och anpassats för Projekt Runeberg i augusti 2014 av Ralph E.

Personerne i Prologen.

E OL. Herr Foxling.

JUNO. Fra Haeffner.

NEPTUN. Herr Savenius.

VENUS. M:De Åberg.

AE N E A S. Herr Stenborg.

ACHATES. Herr Lindskog. chor af vädren. Chor af Trojaner.

Personerne i Tragedien.

AENEAS. Herr Stenborg.

DIDO. Fra Müller.

J AR BAS. Herr Karsten.

ACHATES. • Herr Lindskog.

NAR B AL. Herr Åman.

CLELIE.1 ^ Fra Deland.

^^ i Didos Förtrogna __, _ BARCE. J & M:lle Frodell.

SICHÉS SKUGGA. Herr Folling.

ÖFVERSTE PRESTEN •

i Carthago. ' Herr Craelius.

JUPITER med Olympen. IRIS. M:lle Vandoni.

ÄRAN. M:lle Åberg.

Chor af Trojaner.

Chor af Carthaginenser.

Chor af Prester och Prestinnor

i Junos Tempel. Chor af Jägare. Chor af Numider.

Prolog.

Theatern föreställer en stor klippa midt i hafvet. Högst sitter EOL, och håller fängslade vid sina fötter BORE och dess Här.

FÖRSTA SCENEN. '

/

EOL. VÄDREN.

Chor af de fängslade Vädren.

Få vi ej än vår frihet förbida? Grufliga tvång! förskräckliga lag!

EOL.'

Tigen och lyden! vågen ej strida

Mot er Konungs behag. ^

Chor.

Ack! låt oss snart vår frihet förbida, Krossa i dag våra fångsel och band. Låt oss i dag förödelse sprida. Öfver vatten och land!

EOL.

Nej, förgäfvades att strida Mot er Konungs behag.

Chor.* Grymma tvång; som vi lida! Ack förskräckliga lag!eol.

Tigen och lyden er Konungs behag.

Man hör i det samma en hög och majestätlig Musik, och Eol fortfar:

Hvad ljufva toners sammanljöd Som nordanvädrens våld och vrede öfvervinna? Hvad prakt i dessa skyars skrud! — Bedrar jag mig? — Nej, dessa förebud Förkunna Himlarnes Gudinna.

ANDRA- SCENEN.

JUNO, som nedstiger i en sky. - t>e FÖRRE.

JUNO.

Du Eol, i hvars magt af Jofur gifvit är Att väcka vädrens ras och deras yra tämja:

Jag vid din spira dig besvär Att mot ett brottsligt folk i dag min vrede främja. Se där!

Hvar de Trojaners här den lugna vågen plöja, Och för en stilla vind förmättna segel höja! Fast deras stolta stad blef störtad af min hand, Æneas dock min hämd bedragit, Och ur det fordna Ilions brand Med Gudar, skatter, slägt på böljan flykten tagit Att söka väg till Latiens strand — De djerfva! — Hvad? Och de ej heller bäfva

För Eols obevekta magt? — Gå då, till hämd af bådas vårt förakt, Att deras djerfva anslag qväfva.

Låt dina stormars vreda skara Ur sina kulors stängsel fara,•wfoOoOo-H 5

'Att dem förstöra utan nåd; Och endast vrakena spillror spara, Att minnet af den hämd bevara Som krossat deras öfverdåd.

EOL.

Gudinna! dina bud jag vörda bör, och vill: Befalla är din rätt, och lyda hör mig till. Om öfver storm och lugn mig Jofur väldet gifver, Om jag vid Gudars bord ett rum mig tilldelt ser,

Allt sådant blott utaf din godhet sker: Min heder är af dig: din sak min egen blifver.

Gån, vilda Orcaner, Gån ut att förfölja De stolta Trojaner Kring vågornns rymd! Låt bölja mot bölja Med gruflighet rasa! Låt dagen af fasa Och mörker bli skymd.

Juno stiger tillbaka opp i Olympen

TREDJE SCENEN.

EOL. VÄDREN.

Chor. Gå skyndom, Orcaner, Att häftigt förfölja m. m.

Under denna Chor ser man Eol lösa Vädren ur deras bojor. De rusa ner från berget. Eol ger klippan en stöt med sin spira, då hon krossas och visar i sitt djup de fängslade Stormarne. Bore löser dem. De fara ut med raseri. Klippan sjunker, och hafvet synes i all sin vidd. Man ser i fonden Trojanska Flottan. Stormen tilltager, och man hör på långt håll Matrosernes och Vädrens blandade Chor. Chor af Trojaner.

Se stormen oss bebåda En grym och säker död! O Gudar! världens skåda Till Ilions söners nöd! Mån väl ur Trojas lågor Er nåd oss räddning gaf, Att uti hafvets vågor Bereda oss vår graf?

Chor af Vädren.

Må höjd och afgrund skalla Vid våra rösters gny! Må hafvets vågor svalla Och dagens strålar fly! Må djupets svalg förtära En djerf och Gudlös slägt, Som trotsat Junos ära Och Eols vrede väckt!

FJERDE SCENEN.

NEPTUN, som reser sig. opp ur hafvet. VÄDREN.

NEPTUN.

Hvad då! hvad klagorop Igenom böljans djup till mitt Palats sig sänka! Och hvilken är den djerfva hop, Som utan fruktan går mitt Rikes lugn att kränka?

J, som trotsigt er förhäfven Mot mitt välde, mina bud! Eols härar! flyn och bäfven — Bäfven för en högre Gud! Jag, blott jag af Jofurs händer I min vård den treudd fått Som beherrskar hafvets länder '—• Gån! förkunnen det er Drott.

Stormarne fly. Men J, som lätta vingar rören Med sakta flygt kring böljans famn,

Zephirer, hören! Gån snart och Ilions Flotta fören Uti en trygg och stilla hamn.

Neptun sänker sig tillbaka ned i hafvet. Zephirerne komma under en glad och ljuflig Musik att blidka hafvet. De dansa på Theatern, under det att Tritoner och Nereider stiga till hälften öfver vattubrynen, och sakta drifva Trojanska Skeppen mot stranden. De formara en allmän Ballet, under det att AEneas, i spetsen för Trojanerne, stiger ned från klippan, hvarpå de stött med sina skepp. Då han nalkas försvinna de.

FEMTE SCENEN.'

AENEAS. ACHATES. TROJANERNE.

aeneas.

Oss Himlen räddat har, bevekt af våra böner. Vi skåda dagens ljus på nytt — J män och bröder, Ilions söner, Som jämte mig ur Trojas aska flytt, Att oss ett Fosterland på nya stränder söka; Må ej vid lyckans hot ert hopp förloradt bli! Nej, gån till trots mot hennes raseri, Att edert mod af edra faror öka — Nu, Bröder! vänden ej ett ögonblick igen, Att söka våra följesmän; Då medlertid i denna skogens sköte Jag ensam med Achates går, Att genom någon främlings möte -Få veta hvilket folk på dessa stränder rår.

Trojanerne gå bort.

SJETTE SCENEN.

ÆNEAS. ACHATES.

AE N E A S. Citherens mäktiga Gudinna! Om jag utaf en moders bröst Förtjent att någon önhet Vinna, Så hör, o Venus! hör min röst, Låt mina plågor här försvinna, Låt mig i dag din åsyn finna. Citherens mäktiga Gudinna! Kom gif en son din hjälp, din tröst.

SJUNDE SCENEN.

VENUS, i en sky. DE FÖRRE. VENUS.

Din bön är hörd, min Son! hör, opp Ifrån den grymma sorg, som du dig öfverlemnar; Och vet att dig ditt ödes lopp En oförtöfvad lycka ämnar. Du skall i dag Carthagos murar se, Den ort som Dido tillflykt gifvit Mot en omensklig bror, sen dess Gemål Siché-

Utaf hans händer mördad blifvit — Hur kär för hennes syn skall ej din ankomst rara! Gå, men ej glöm att Junos hat befara.

Aeneas i Carthago.

Första Acten.

Främst på Theatern visar sig den åt Juno helgade Skogen vid Carthago. Den stora Portiken af Gudinnans Tempel intager medlersta delen af Theatern, till 8 trappor upphöjd. Portiken hvilar på 8 Corinthiska pelare af hvit marmor, mellan hvilka man blir varse det inre af Templet. I fonden af Helgedomen står en tom Piedestal, ämnad at emottaga Gudinnans Bild. Denna piedestal, så väl som sjelfva rummet der Altaret skall ställas, är uphöjd till några trappsteg höger om ingången till Templet. Under en präktig himmel ser man Didos Thron upprest.

FÖRSTA SCENEN.

DIDO. CLELIE. BARCÉ.

CLELIE.

Bland alla nöjens krets på sjelfva segerns dag, Hvad kan så grymt ert hjertas lugn förstöra; Då ungdom, majestät och fägring och behag — »Då allt förenar sig att eder lycklig göra?

BARCÉ.

Från landsflykt och förtryck till Kungligt välde bragt Ni hundra Prinsar ser åt eder offer gifva: De vänta på ert val, och Thronen att dess magt Af Kärleks-Gudens hand skall evigt stadgad blifva, BÅDA.

Hvad sällhet edert öde bär! Och hvem kan lycklig bli, om ni ej lycklig är?

DIDO.

Hvad kärlek ömt förtjusa plär Förrn man dess välde känna lär! — Hur glad jag närt hans första låga! Men ack! med hvilken gruflig plåga Han mitt bedragna bröst förtär!

CLELIE.

Om han sin fordna ro i edra tårar fann, Han er från denna stund tycks endast nöjen ämna: Monarker hvarje dag ses täfla med hvaran, Att vid er fot få sina kronor lemna.

DIDO.

Kanske bland deras tal jag någon värdig såg Att af min Thron delaktig göra, Om ej i detta bröst en bild förvarad låg, Den tiden ej förmått och ej förmår förstöra — Ännu du minnas lär den dag ... Ack grymma dag, då först jag hjertats oro kände! — När prydd af dygder och behag En ung Trojanisk Prins till Tyri kuster lände, Och i min faders Hof... Ack! denne Prins... min vän! — AEneas ...

CLELIE. Hvad? ni älskar honom än?

DIDO.

Nej, jag ej älskar; jag förtäres, I tusen plågors afgrund sänkt, Och af det sår som hos mig näres Den Gudamagt jag känna läres, Som åt min älskling lifvet skänkt. Ack! Troja är ej mer — Förgäfves hoppets strålar Uti min själ en flyktig glädje väckt — O Himmel! i hvad gruflig dräkt Min framtid sig för ögat målar.

J som trogen omsorg dragit Om min ungdoms första dagar! J som del med ömhet tagit I min sorg och i mitt väl! Jag för er min smärta klagar. All den tröst jag än kan njuta Är att i er famn få gjuta Mina tårar och min själ.

Men det är tid, att dessa suckar qväfva; Jag mig som Drottning visa bör — Ack hvad besvär kring Thronen sväfvat! Hvad båtar denna magt som världens afund gör, Då under purpurns skrud man hjertats klagan hör? I dag skall Juno sig ett Tempel Uti Carthago invigdt se. Mig tillhör främst, att åt mitt folk exempel Af nit för Gudars dyrkan ge.

ANDRA SCENEN.

CARTHAGINENSISKA FOLKET. DE FÖRRA.

Folket kommer under dans att pryda Templet med blomster. Midt under denna Fest ser man AEneas med några Trojaner anlända.

CHOR af FOLKET.

Lef milda Drottning glad och nöjd, Till världens väl och Thronens heder!

Den sällhet du ditt Folk bereder Förtjene dig all sällhets höjd!

CLELIE.

Ej mer kring denna stilla bygd Sig Örlogs - Gudens fasa breder. Gån, Ro och Lekar, samlen eder Att dvärlas i olivens skygd.

CHOR.

Hvad krigets grymma raseri Vårt hjerta och vår syn förskräcker! Hvad friden vår förtjusning väcker! Må hennes välde evigt bli! Lef, milda Drottning m. m.

BARCÉ till Dido

Ett Folk, af stormens våld på våra stränder kastadt, Med sorg och bäfvan från vår hamn, O Drottning, till din åsyn hastat, Att bedja sig ett skygd uti Carthagos famn.

DIDO.

Gå, låt dem nalkas — Ack! hur skulle jag väl glömma, Att fordom likaså jag här en flykting var? Man dubbelt skyldig är att ömma Den nöd man sjelf förfarit har.

TREDJE SCENEN.

DIDO. AENEAS. ACHATES. TROJANER. DE FÖRRA.

DIDO, som, då hon igenkänner Aeneas, reser sig hastigt opp med bestörtning.

Ser jag Æneas? Hvad — O Gudar! mån ea lycka Så stor mig unnas kan? .AENEAS.

Prinsessa, edert bröst Ej slutet är för mensklighetens röst; Låt ett olyckligt folk, som ödet vill förtrycka, I skuggan af er Thron få njuta hägn och tröst. Om ädelmod och dygd af Gudarne belönas, Skall er regering städs med fröjd och sällhet krönas.

Ehvar som Himlen helst behagar Att jag min lefnad fästa må, Skall i mitt hjerta alla dagar Ni tacksamhetens offer få. Så länge dagen strålar sprider, Så iängs natten skuggor strör, Ert värda lof ej minskning lider, Ert ädla minne aldrig dör.

Chor af Trojanerne.

Ehvar som Himlen helst behagar m. m.

DIDO.

Gläds, Trojas värde son! ur faran frälst ni funnit En fristad i mitt Land och uti mig en vän ... Min Prins, tör hända ni ej än Pygmalions syster glömma hunnit.

Då lycklig än af edra dygder Jag er i Tyrus varse blef, Då sjelf i mina fäders bygder Jag än i lugn min tid fördref; Hvem hade trott att för oss båda Det öde skulle ämnadt bli, Att här en gång hvarannan skåda, Jag landförvist, och flyktig ni!

Men skingra nu det qual, som edert hjerta sårar; Carthago er på nytt ett Troja ger i dag; Och om min hand ... en gång ... kan stilla edra tårar ... Ack! sjelf vid plågor van, är ömhet mig en lag —

Korn nu! och del uti den högtid tag, Då jag på dessa rum det första Templet egnar Åt Juno, som min lycka hägnar — Er dyrkan den försoning är, Som hennes vreda magt af edert bröst begär.

Festen fortsättes. Marche till Templet. Näst Drottningens vakt går Carthagos ungdom under dans, åtföljd af Junos Prester och Prestinnor, som bära offerkärlen, altaret, och sist Gudinnans bild, som skola invigas och ställas i det nya Templet. Näst statuen följer Drottningen och dess Hof. Æjjeas med sina Trojaner stadnar qvar främst på Theatern. Carthaginensiska Ungdomen går främst i marchen 2 gånger omkring Theatern under dans. Drottningen och Presterne gå in i Templet. De andre stadna utanföre. Man placerar stoden på sin piedestal, och altaret der frammanföre.

Chor under marchen.

Carthaginenser, låt vår sång Lyckliga hjertans uttryck vara! Carthaginenser, låt vår sång Drottningars Drottningars lof förklara! Må himmel och jord och haf på en gång Till våra glädjerop svara!

Chor af Prester och Prestinnor, som dansa omkring altaret.

Allsmäktiga Gudinna! Var med vår rena dyrkan nöjd! Låt våra rökverk hinna Till dig uti Olympens höjd!

ÖFVERSTE PRESTEN.

O Juno, Gudars mor, låt tvedrägt från oss fly, Och friden oss till sällhet föra! Må trummans sträfva dån, må krigsbasunens gnyEj våra glada samljud störa! Må du vår Drottningars lif forlängdt och lyckligt göra! . Dess dygd förtjent din högsta lön.

Chor af Folket. O Juno, Gudars mor! o Juno! hör vår bön.

dido.

O Juno, Gudars mor! o Juno! hör min bön,

Då jag med ödmjukt hjerta yrkar Din huldhet för ett folk, som dig med trohet dyrkar!

Chor.

O Juno, Gudars mor!'o Juno! hör vår bon!

Carthaginensiska ungdomen går in i Templet och pryder altaret med blommor. Drottningen, hetmes Hof och Folket gå alla med ceremoni nr Templet. Clelie skiljer sig något i-från Drottningens svit.

CLELIE till Æneas.

Vår Drottning till Dianas lof ~ I dag eri jagt förrätta ämnar: Hon äfven er, min Prins, sitt tillstånd lemnar, Att följa henne med dess Hof.

Hon går bort,

FJERDE SCENEN.

ÆNEAS. ACHATES. TROJA NER NE.

ae n e a s på knä vid första trappsteget tilt

Templet.

O Juno! du hvars blick från Himlens thron sig sträcker Till tankens dolda djup, i hjertats mörka natt! Om lasten i min själ beständig afsky väcker, Om jag i dygdens följd min hela ära satt, Om jag din ynnest sökt med oupphörlig ifver: Så anse med behag det rökverk jag dig gifver.

I det samma som Æneas emottager af Trojanernas /tänder elt käril med rökelse, ftir att bära det in i Templet, nedstiger ett moln, som alldeles bortskymmer dess ingång. Pe-ristilen uppfylles med glesa skyar, emellan hvilka man blir varse Tempels bygnad. Æneas, reser sig opp med bestörtning, och fort/ar:

Förgäfvess var min bön! — Gudinnan med förakt

Sitt Tempel för vår åsyn »sluter — Trojaner, skyndom då att för Dianas magt Det offer lägga ned, som Junos hand förskjuter.

De gå bort.

Andra Acten.

Theatern föreställer en Skog, helgad åt Diana. Midt i fonden synes ett Berg, från hvilket flere strömmar störta sig. Dianas Statue står vid ena sidan af Theatern.

första scenen.

DIDO i jagtUäder.

• An för Æneas ej min kärlek yppat sig. Tör hända hans förakt en dag...! må jag ej bäfva?

Ack denna tanke dödar mig! Hvi kan den ej också min eld för evigt qväfva —? Men då den pligt hör ädla själar till, Att för en hjertes öden ömma, Jag under detta sken i dag försöka vill,

Att kunna hjertats svaghet gömma.

Inom mitt bröst jag fåfängt sluter En eld den jag ej dämpa rår: Dess låga dubbel styrka njuter Utaf det tvång hon röna får.

Man hör på afstånd en Jagt-nQsih. Ren bergens återskall till Jägarhornens då Mitt folks annalkande bebåda: Ack! — redan ser jag Fröjas son — .Hvad höghet, hvad behag uti hans väsen råda!ANDRA SCENEN.

DIDO. ENEAS. DIDOS HOFFOLK i jagt-

kläder.

AENEAS.

Hvad täflan lär i dag vår muntra Jägartropp

Till krig mot skogens villdjur drifva, Då deras mod sig smickrar af det hopp, Att med en nådig blick af er belönad blifva!

D ID O-

Bland dessa tidsfördrif, i fridens lugna dar, Ni än er tapperhet till segrar kunnen höja: Och jagt en öfning är den äran stiftat liar, Att hjeltars hvilotid förnöja.

AF. N E A S. Må denna dag För skogarnes Drottning vår dyrkan förklara!

Chor. Må denna dag m. m.

DIDO och AENEAS. Lekande Nöjen, muntra Behag, Spriden ut, spriden ut eder flygtiga skara!

Chor.

Lekande Nöjen, muntra Behag m. m.

Jägares Gud! Låt valthornens ljud Till våra glädjerop svara, Att prisa Dianas vördade bud!

filan börjar anställa ficra slags jagtöjninpar. Det första Hr Kapp-räining. Priset är. ett Skärp, hvarmed Dido belönar déh af sina Nymphes, so/n deraf gjort sig värdigast. 2. fäktning. - Priset är ett gylletide Spjut, hvilket Dido ö[-17 ,

verlemnar dt Æneas att skänka Segervinnaren. 5. Båg. skjutning, Priset är ett Giddkogcr , som Dido fäster på men mest förtjenta. Detta blir Æaaaas, för Jwilken alla göra en vördnads betygelse.

DIDO. Börjom vårt lopp Kring dalar, berg Och bränder!

Spridom vår tropp Kring alla skogens kanter! Att söka nejdens villdjur opp!

C h o k. Börjom vårt lopp! Spridom vår tropp! Spännom bågarne opp!

Dido börjar jagten och Åtföljes af hela Jägareskaran. Jagtmiisiken fjernar sig allt mer och mer.

TREDJE SCENEN.

Theatern förändras efter något uppehåll, och föreställer en enslig Grotta t igenom hvilken man blir varse den tjop-ha och mörka skogen; man hör på långt afstånd dånet af jagten. Ändteligen uppvææer en storm åtföljd af en regniskur.

AENEAS. DIDO.

aeneas.

Ni här, min Drottning, för «r ser En grotta som sitt hvalf till eder fristad ämnat —Ack! om vid Tyri Hof mig ödet fordom lemnat Så lyckligt ögonblick att fritt förklara er Den eld . . . ni skulle Ja lör edra fötter fun<vTi8

<+o»Oo+-

En Prins, törhända yad er hand —* Men med min Krona och mitt Land Har ock mitt hjertas hopp försvunnit.

DIDO.

Hvad hör Jag? -r Hvilket språk! — Står det min höghet Att till hans tal mitt öra läna?

AENEAS.-;

Ack! hvad jag frukta bör, att edert hat förtjena! Men eder ädla själ sig ej försvara kan Att pmma för de qual . . .

DIDO. Min Prins, ni lär ej tveka Om värdet af den nåd ni redan röna fått. Af lika motgång lärd, hur skulle utan brott Jag eder nöd mitt bistånd neka?

AENEAS.

Ack! hvilken olik höjd i våra plågors mått! —På från ett fosterland er Himlens vrede "drifvit, Ni «j af allt i mistning gått; Er hjertats lugn ej öfvergifvit.

DIDO.

Hvad? — Har en kär gemål ej- mer i grafven magtx Att älskad och begråten vara?

AENEAS,

Skall jag då än en gång uti förtviflan bragt Min död utaf Imns hand befara?

DIDO.

O Gudar! hvad jag hör! -

AENEAS. Jag ren för mycket sagt, Att ej min hela själ för eder uppenbara.wf.o©oO°4- 19

Vet då, att Från den första dag, Jag vid Pygmalions Hof er funnit, Ock förrn Siché af Hymens lag Med eder hand er kärlek vunnit; Mitt hjerta tjust af ert behag Af en beständig låga brunnit. Ej all min sorg vid Tröjas graf, Den vård jag åt dess söner delat, Och tre års flykt kring verldens haf Det sår uti mitt hjerta helat, Som mig er första åsyn gaf. Om ni min rena eld förskjuter, Skall ert förakt mig döden ge: Dock lycklig vid min död, om jag den trötten njuter Att i min sista blick er se.

DIDO afsides.

Jag kan ej dölja mer den låga mig förtar.

Högt.

Ack Prins! om detta tal ert hjertas offer ar, Er motgång ända fått — min Thron står redan färdig Att taga er emot; och ni den heder når,

Som är er dygd och eder härkomst värdig. Mitt Folk med «r förent en dubbel styrka får

Att motstå de Numiders härar, Hvars Konung mig sin hand med hot och trots förärar.

Med-er förenad in i döden, Jag glömma vill allt hvad mig kärast var; Och kärlek lätta skall de öden, HväTS bördor han förknippat har. Siché! i sjelfva dödens läger Du ej min ömhet klandra vill; Då Fröjas son ett hjerta äger Som dig i lifvet hörde till

ßichés skugga i ett blodigt dok stiger opp ur :rr'>*<%ao

Skuggan till Dido. Olyckliga!-skall så din dygd dig öfvergifva? Jag dig min dyrkan gaf: kan du mig trolös blifva? . Till Æneas. Och du, hvars öde dig besvär, Att Uions spridda barn ur nöd och landsflykt föraj Æneas! egnar dig en brottslig kärlek höra? Räds Junos hat; och vet, det endast dygden är, Som Himlen till försoning bringar. Till Dido.

Jag flyr— mig dagens åsyn tvingar: Du innan kort skall följa mig. Det är i grafvens natt jag går att vänta dig.

Skuggan försvinner.-

DIDO och AENEAS. Hvad gruflig syn! jag bäfvar, jag förskräckes. Ack af vår ömma eld mån Himlens vrede väckes?

I detsafnma uppfylles Grottan af Kärlekar och Nöjen, som dansait-de omgifva Dido ode- Æneas, att skingra deras förskräckelse.

FJERDE SCENEN.

KÄRLEKS-GUDAR och NÖJEN, DE FÖRRA.

Chor af K ar leka k och Ni i e n. Dödlige, frukten ej! Lustar och Nöjen Leda er säkre till sällhetens mål. ,

Kärleken skyddar er. Ettr af hans löjet» Släcker ut blixstens brand,. Rycker ur Furiens hand Ett fåfängt stål.
Älskare, frukten ej! Lustar och Nöjen Leda er säkre till sällhetens. mål.DIDO.

Var det en syn som oss förvillat?

ae n e a s.

Är det en dröm, som oss ännu bedrar. DIDO.

Nej, Himlen våra lågor gillat Då han vår oro skingrat har.

Chor.

Dödlige, frukten ej m. m.

aeneas. ' I dessa känslors strid, som hjertat Ovisst gory Till högre Gudars råd vår tvekan vädja bör.

Chor,

Kärleks-Gudar,, blida Nöjen, All er magt och tjusning röjenl Spriden lugn i deras själ Gån, bereden deras väl!

DIDO.

Af outsläcktigt hat ej Gudars hjertan brinna. Oss kärlek i sin vårduad tar^ Vi gå att under hans försvar, Till
höjden af vår sällhet hinna.

aeneas. Ja skyndom med förenad röst T Att fordra Gudars råd, att röra deraa bröst.

chor,

Karleks-Gudar , blida Nöjen m. m.

Tredje Acten.

första scenen.

Theatern föreställer det stora Torget i CarthagOj omgifvet af präktiga Palats. Två Gator stöta dit, slädda genom
ett stort Slott. Vid änden af den gatan, som är till höger om åskådarn, ser man ingången till yt~ tre Borggården af
Didos Palats.

aē n e a. s ensam. Förgäfves kärlek mig beredde Ett mål för mina plågors lopp; Ack? svaga dagning af ett hopp
Som till en svekfull fröjd förledde, Hvi tändes du? — Hvi hör du opp? Skall Junos vrede evigt brinna? Försonas
ej en Gudamagt? Skall Dion ingen fristad finna Kring hela jordens vida trakt?

andra scenen.

AENEAS. CL E LIE. c l e l i e.

I qval och fruktan sänkt, mig Dido till er sänder', Att höra ert beslut, att fordra edert råd. På denna stund ett
Sändebåd Till hennes Hof ifrån Numitlien länder. Jess svar af er beror — 'Mån mig mitt hopp bedrar? Skall
Tröjas son sin rätt försakajs3

Emof en trotsande barbar Som genom våld begära djerfs en maka?

aeneas.

Clelie, jag er förstår — hvi kan jag ej i dag Föreana ärans pligt med hjertats ömma lag?

CLELIE.

Min Prins > jag vågar ej om edra pligter dömma: Min röst är allt lör svag mot ärans Guda-röst. Men skulle ej,
ack! skulle ej ert bröst En älskarinnas plågor ömma, Som lemnas vid er flykt förutan stöd och tröst!

Du som i nödens ögonblick Dess ädla bistånd fått förfara; Som hit ur storm och dödars fara, Till ära och till sällhet gick, Och du så brottslig skulle vara! Och du å grufligt kunna svara ' Mot all den nåd du röna fick! — Var det den tacksamhet du svurit, Då hon med bifall ansett har Det offer du för henne burit Utaf ditt hjerta, dina dar? — För all den lycka, all den heder Som hon en dyrkad älskling böd, Du flyr, och hennes lön bereder I tårar, slafveri och död!

AENEAS. •

Bereda hennes död! — Hvem jag så nedrig blifva! Nej, ett så grymt beslut ej Himlen kräfva kan. Jag, som en fosterbygd i hennes Rike fann, Jag Didos faror se och henne öfvergifva Till brud åt en rival, till slaf åt en tyran! —Bör då en Konungs pligt mot alla dygder strida? Skall genom mina brott mitt Folk sin fördel nå? — Nej, jag var menniska förrn jag var Konung — Gå Låt Dido allt af mig och detta svärd' förbida.

TREDJE SCENEN.-

Theatern förändras, och föreställer Audience-Salen i Didos Palats. På ena sidan ser man Drottningens Thron, den hon går att intaga, omgifven af sina Hofdamer. Afrikanska Sändningbådet med en stor svit, anförd af Cärthagos Hofmän, träder in från fonden. Aeneas kommer in från ena sidan af Theatern, och stadnar midt emot' Thronen, så att Ambassadeuren befinner sig midt emellan honom och Drottningen.

DIDO. AENEAS. JARBAS som Ambassadeur.

jarbas.

prinsessa, för er Thron jag Jarbas offer bär. Han än i dag er hand igenom mig begär: Och om man ej till brott en undersåte tyder, Att han med vörndnad skatta tör Den skönhet, som en Drottning pryder, Jag i en Konungs stad, hvars höga bud jag lyder, Vid eder åsyn ren hans hjerta lofva bör — Er vishet, allt för stor att Folkets blod förspilla Uti ett fruktlöst krig, er grymma broders hot, , Er svaghet, Jarbas magt; allt bör hans an)nid gilla, Allt kallar er att gå lians val einot.

Gå, Drottning, tag ^af Jarbas bänder Den Krona, som er pryda bör: Hans val till eder ära länder,²⁵

Ert bifall all hans sällhet gör. Må ryktet snart för Africanen båda Den lyckliga föreningsdag, Då mod och visdom skola råda På samma Thron med skönhet och behag. '

Chor af Jarbas Svit. Gå, Drottning, tag af Jarbas händer Den Krona, som er pryda bör: Hans val till eder ära länder; Ert biläll all hans sällhet gör.

DIDO.

Då jag mitt fosterland som flykting fordom lemnat,

Att undandraga mig en broders, tyranni,

. Jag aldrig tänka bort mig ödet skulle ämnat

Att här af Jofurs son till maka utvald bli.

Kanske jag skyldig var, att mera tacksamt svara

Emot den äras höjd han mig bevisa vill;

Men så är mitt beslut, jag nödgas de förklara,

Att aldrig denna hand kan höra Jarbas till.

i

På dessa rum, som bergat mina dar, Naturens vilda lynne tämja, Carthagos magt och sällhet främja Och odla mina grannars sämja , Är hvad mitt hopp sig härtills lofvat har.

Må den en dag på högre bragder tänka Soin efter mig skall ärfva detta Land: Carthago är mig nog; men aldrig

skall min hand Till rof åt utländsk magt mitt Rikes frihet skänka.

JARBAS.

Ert Rike! — Detta namn kanske ej lämpligt är.

Säg, Drottning, med hvad rätt ni dessa länder njuter? —

Vet, att den Kung, hvars offer ni förskjuter, På denna fråga nu af Dido svar begär.

DIDO.

Ett så förmätet tal bör mig till undran röra. Af ert förtrodda kall ni vågar missbruk göra: Men denne Jarbas sjelf, så trotsig af sin magt, Som andra Kungars rätt till verldens Throner väger, Säg, med hvad större skäl han sin besittning äger? — Dem höra Riken till, som deras grundval lagt.

JARBAS. Hvad? — Är det så man trotsa vågar En Guda-Son, en Kung af Jofurs 'eget blod?

Ren krigets blixtnad uti hans händer lågar: Er stolthet trötta kan en gång hans tålmod.

dido.

Jag edert hot förstår; och utan undran finner, Till hvilken höjd en Konungs vrede hinner, Hvars hand, vid inga motstånd van, Ett oförmodadt afslag vinner.

jarbas.

Och Jarbas skall då se en flykting, en Tröjan Af edert val sig föredragen blifva?

DIDO.

Förmätning huru långt vill du din djerfhet drifva? Mån Jarbas högmod hoppas lär Mitt kön att lagar föreskrifva?
—

Hon stiger upp.

Gå siig din Kung, att Dido Drottning är; Att lika böjd till frid, som färdig till att strida, Jng honom sjelf om valet ber; Att jag i dag min hand AEneas ger, Att mina härar ren på Jarbas härar bida.

Hon får i it lemnande sin hand åt ÆrtQOJ, och

åtföljd af sitt Hof. fjerde scenen.

JARFAS vid dess Svit. Föraktas! — jag föraktas! — hvilka plågor/ O Gudar, i mitt bröst! — och detta bröst likväl Ej redan hafva qväft en neslig kärleks lågor! Nej hämden, hämden blott skall läka Jarbas själ — Jag går— Förn dagens, bloss i havvets sköte bärgas, Skall denna stad i grund förhärjas.

O Gudars Gud! o du, min far! Kan utan blygd ditt öga skåda Till hvad förakt jag fallit har? O Gudars Gud! o du min far! .Kan hos ditt blod så brottslig svaghet råda?

Hvar är den dygd, som bort förråda Att jag af dig mitt ursprung drar? O Gudars Gud! o du min far! Kan utan hämd ditt öga skåda Till hvad förakt jag fallit har?

Han går.

femte scenen.

Theatern föreställer en Skog af rosor, invigd åt Hymen och Kärleken. Under en blomsterhäck midt på Thea-tern står ett Altare af hvit Marmor. Myrtenträd * som fiäta sig med rosor, formara en dubbel Allé, Dido, åtföljd af unga Carthaginensiska Flickor, alla hvitklädda och prydda . med blommor ., ledsagas af AEneas under en glad och harmonisk Musik. Hymens Prestinnor, äfven i hvita kläder och krönta med blomster* omgifva Altaret med facklor i händerne. DIDO. ÆNEAS. CLELIE. PRESTER och PRESTINNOR. C A R T H A G I N E N SER. TROJANER:

Duo med C i i o r e r.

dido och aeneas.

Ack. r hvad de lågor ljufligt brinna r

Som kärlek i vårt hjerta tändt!

„ _ (älskarinna

El nånsin mera öm och trogen , ... , ... ' b (älskling kant.

_ „ (älskling känt.

En mera värdig ; ... ,

(alskannna.

„ c öm trogen ... , .

Neil aldrig mera , , . . alskannna..

' D (skon och värdig

En mera \ älskling känt..

(trogen

Ack! hvad de lågor ljufligt brinna Som kärlek i vårt hjerta tändt!

c h o r v

Mål ert förbund hos Gudar bifall vinna t Må er ömhet ej försvinna Förn edra dagar återvänt L

dido och aeneas. Jlä vårt förbund hos Gudar bifall vinna L Må våra hjertan, evigt brinna L «

, c' h o r-

Må eder sällhet ej försvinna Förn edra dagar återvänt!.

Carl hag in cm i-ska Flickornadansa, kring; Dido* oc/u Æneas..

G i i o n. Höjbnr opp vår röst A,tt prisa och berömmai-f-oOoOo-f- ag

Tvänne makars bröst Så ädla och så ömma! > Må tiden sina vingar glömma! Och kärlek, Fängslad i hans spår, •
Kring deras bröst de blomster tömma Som nu beprya deras vår!

CLELIE.' Kom kärlek t du som hjeltars mod belönar, I ärans segervagn till denna högtid, far;

Det, fridén är som segerns dag förskönar, Då nöjets hand förskönar fridens dar.

aeneas.

Man nalkas — hören opp — De helga Presters skara Till Hymens altar gå att Gudens bud förklara, '

öfverste presten, Sen kärleks fackla till en tid Ert hjerta med begär och fruktan fått förtära; Skall Hymens fackla
nu i edra hjertan nära. En vunnen sällhets ljufva frid. Gån då, med ed att edra löften styrka! Inför de Gudars syn,
som tro och sanning yrka.

Chor nf Prester ocli Prestinnor, Ja gån,, med helig ed att edra löften styrkal

De- föra Dido och Æneas muler dans fram till Altaret.

dido och aeneas; O Du, som från Olympens Slott Ditohägn åt Dygden ger,, och onskans barre förskräckeri Du
som till hämd mot eders brott En väpnad arm ur molnet sträcker! ' Hor Gudars Far!

L detsamma lägga Dido• och Æneas' hunderne• på Altaret, mem hindras- att fullkomna sin ed, genom ett5ø

Underjordiskt dån, och derpå följande jordbäfning i som krossar Altaret. Under grufligaste blixtar och

åskedtwder, öppnar sig jorden och uppslukar Altaret.

DIDO. aeneas. presterne. Hvad då! hvad grymma lågors hot! En afgrund öppnas för vår fot.

Hela församlingen skingras och Byr ur Templet•

Chor under flykten.

Altaret störtas, Templet bäfvar, Blixtarne knalla, stormarne gny: För våra ögon döden sväfvar. Sökom vår räddning! Skyndom att fly!

Dido faller ner och dånar.

SJETTE SCENEN.

DIDO. ÆNEAS. ÄRAN, som nedstiger på
en lysande sky.

ÅRÅN.

Æneas, har du glömt ditt löfte och din heder?

Och dina Gudars fall och Greklands oförrätt,

Och Roms och verldens Thron, som lofvad var din ätt?—»

Fly det försåt, som Juno dig bereder: Fly, sök Lavinies strand och följ dit äran leder.

Hon försvinner.

AE N e a s.

Hvad himmelskt ljus! hvad ren och ljuflig dng

Sig på en gång i själen sprider? — Gudinna, mot din lag jag ren med svaghet strider — Du segrar; och jgg går att lyda ditt behag.sjunde scenen.

DIDO allena.

Hvar är jag? Gudar! — Ack! AEneas!— Hvilken fasa, Hvad mörker kring mig rår! — AEneas! — men din röst

Ej svarar mig! — O Gudar! från mitt bröst J rycken honom bort — skall sa er grymhet rasa

Emot ett ömt olyckligt par, Hvars rena eld förtjent af eder skyddad blifva? •AEneas! — ack Tyran! Barbar! Kan du mig öfvergifva?

Om du så brottslig kunde bli, Om du så grymt min ömhet dårar; Räds, grymme, räds mitt raseri! Räds en bedragen makas tårar 1 Räds hennes hjertas hämdeskri

Hon går.

Fjerde Acten.

*Theatern föreställer Hamnen i Carthago. Man ser Trojanska Skeppen som göras redo att gå till segels.
första scenen.*

ACHATES. Æ N E A S, som anländer fördjupad i sorg.

TROJANER.

Trojanerne tillreda på stranden ett offer åt Neptun.

achates. Böljan utan vrede svallar, Vinden oss till segels kallar: Gån att iippå hafvets strand Offer åt dess Gud

bereda] Mätte Neptuns milda hand Våra Skepp från stormar freda^ Och vårt lopp omsider leda-Till ett önskad
fosterland!

En del Trojanska qvinnor fraiabiira offerkärlden, mtder det Trojanerne uppresas på hafsstranden ett altare af grofva
stenar. Andra gå anders duns att kasta blommor i hafvet till offer åt Neptun. AcJiaies får att gjuta vin och
vigvatten på altaret. Emedlertid står Aeneas främst på Theatern, försänkt i sorg och tyckes ej taga någon del i det
som fö-rehafves på stranden. Skeppen blifva färdiga att gå ut. Qvinnorna gå om bord, och Soldaterna börja att
lossa seglen.

AENEAS. Jag då för evigt skall försaka Allt hvad min sällhet gjort, allt hvad min dyrkan vann! Hon samma dag
skall ämnas till min maka Och jag till hennes baneman! —37

Skall af en neslig flykt mitt grymma uppsåt döljas? — Ack Dido! — Lemna dig! — Och Gudar, i hvad åkick! —
Såg jag ej ren din häpnad blick Utaf ett dödligt mörker höljas? — Nej Dido, än en gång jag går att söka dig,

Att än en gång Éör dina fötter falla, Och yppa dig mitt qval och' sjelfva Himlen kalla Till ansvar för ett. brott,
hvertill han släpar mig —

Men Gudar! hennes plågor skåda, Och röna hennes sorg, och höra hennes röst Och äga styrka nog att på dess
tårar råda! Och kunna rycka mig från hennes ömma LuöstJ — Nej, blott en hastig flykt kan mig ännu försvara
Ifra det svaghets-brott — att ej omensklig vara.

Gudar som mig förelagt Att så stränga pligter dyrka! -Gifven dygden mera styrka, Eller kärlek mindre magt. Skall
jag Dido trolös blifva? — Skall jag Ilion öfvergifva? — Hårda plikter! grymma val Mellan brott och hjertats
qval!; Kärlek lugn och sällhet bjuder: Ärans röst dock högre ljuder; Ja, hon segrar i min själ. Ja, jag bör dess lagar
gilla, Och mitt eget väl förspilla För dess rätt och Tröjas väl.

Chor af Trojaneb. Gå unga Hjelte! dina bud Ledsage våra nya öden! Af nit för dig och ärans Gud Vi trotse
farorne och döden. Med dig vi kallas af vårt mod54

Att längst till jordens gränsor tåga, Med dig vi trotse krigets låga Och blix och storm och brist och plåga: För dig
vi våge lif och blod.

ACHATES till Æjjeas. Ni folkets längtan ser; ni hör dess glada skar» Förnya er sin tro — Kom följ mig då.

AENEAS.

Välän I

Mitt löfte gifvit är; det mer ej rubbas kan — Jag. går — men Didot

/ det samma lian går att stiga om bord, kommer Dido med hdt

stighet och håller, honom tillbaka.

ANDRA SCENEN. DIDO. DE FÖRBE. DIDO.

Prins! hvad kan ert uppsåt vara? Ni flyr mig?

AE N E A S. Ack! hvad skall jag svara? — Prinsessa! jag ej mer er ömhet värdig är.

D I D o.

Men säg; min fruktan er besvär, Hvad bör jag tro? — Er flykt . . .

AENEAS. Jag till förtviflan lemnas — Jag blott ert hat förtjent, och denna död begär.

Prinsessa hör — ocli hämnas. I Templets helgedom en vredgad Gudamagt35

al

Bland eldar, rök och gny från Himlen stigit neder, Och med en mäktig röst mig valet förelagt Emellan trolöshet
och en förlorad heder,

Emellan grymhet och förakt. Hvad skilda känslors strid sig i mitt hjerta väckte! — Den hämd jag fordom svor åt Ilions fallna slägte;

Det hopp, som smickrade mitt mod, Att grurida verdens Thron och Latiens Krona bära; De många segrars följd; de sekler utaf ära Som ödets hand beredt åt hjeltar af mitt blod; Den blygd att mina dar i veklighet förtära, Föraktad af mitt Folk, förgäten af dess väl, — Hvad stora pligters tyngd på min förtryckta själ!

Förtärd utaf mitt hjertas lågor, "Och kufvad under ärans lag.

DIDO. Hvad gjorde du?

aeneas.

Hvad borde jag?

BÅDA.

Ack se med ömkan mina plågor!

AENEAS. Allt stridde mot mitt hjertas hopp, Allt af min sällhet offer yrkat; • Min heder och mitt Folk, de Gudar som jag dyrkat, Min son . . .

DIDO.

Omensklige! hör opp — Jag redan allt förstår — Du da ditt löfte gifvit, Att öfva ut ett brott . . .

• af. N E A S.

Som Himlen föreskrifvit —36

Men hvilket mörker stiger ner Till eder själ? — Ett moln ert öga höljer; Prinsessa, ni ej hör mig mer: Ni' vänder ögat bort och edra tårar döljeri

dido.

Nej, ingen Gudamagt dig i sitt sköte bar; Nej, at' en hjertes blod du ej din härkomst njutit: En klippas hårda barm ditt väsen alstrat har, En tiger fostrat dina dar Och i din själ sin vildhet gjutit: Du blott af menskligt äger qvar Den grymma list, att Öfvervinna' En svag och värnlös älskarinna, Den du föraktar och Ledrar. Du djerfs till ditt försvar på sjelfva Himlen kalla; Du höra trott dess hot i åskans toma ljud.

Men säg mig, hvilken är den Gud, Som vågar trolöshet och eders brott befalla?

Låt dessa falska förebud At lasten ånger ge och fruktan åt den svaga; Gå du att endast råd utaf ditt hjerta taga, Hör der den Gudaröst, som ej bedräglig är. Du tror att Himlars Drott i fridens sälla läger . Sig om en dödligs eld så högt bekymra lär: Vet, om vår ringhet del uti hans omsorg äger,

Han framför allt den djerfve straffa bör, Som mensklighet OGH ed och löften trampa tör,

AF. N E a S. Hvad dessa blickar mig förtära! — Hvad gruflig svn! hvad grymma pligters tvång! —\ Jag kan ej mer den fasa bära . . .

DIDO.

Farväl137

ae n e a s.

Ack Dido!

dido.

Gläds! det är den sista gäng Som dig min åsyn skall förfära; . Gå, trotsa faror, storm och haf ' Att fly en trogen älskarinna! Gå, sök med våld och härnad vinna Eu Thron som kärlek villigt gaf; Men räds, du finna skall en graf, Jå du ett Rike trodde ürina— Och vet, att allt ditt ryanrii Skall ej mitt hjertas lågor släcka: Din bild, som bort

unn afsky väcka, Slvall mig i grafvens mörker räcka, Och af min skugga dyrkad bli. %

Kan hända åt mitt stoft du några tårar gifver, När snart du lågan varse blifver Som från mitt bål skall höja sig.

Hon skall mitt slut bebåda, Och lysa opp din stig.

Hon vill gd, men hindras af AEjteas.

AENEAS. Ack blinda! se er vådaf

dido. Ack grymme! lemna mig!

ae n e a s. Nej, lyd förnuftets lagar, Låt dygden styra er-

DIDO.

'Nej, dig min död behagar; Du ju mig öfverger. AE N E A S. Ack vårda edra dagar!

DIDO. Hvad båta mig de dagar Som dig ej egnas mer?

Hon går bort. Han vill följa henne, men A chat e i håller honom tiübåha.

TREDJE SCENEN.

AENEAS. ACHATES. TROJANERNA *

ACHATES. Trojanerne, min Prins, uppå sin Konung kalla:

Kom skyndom, lemnom denna hamn: Och lydom Himlens bud . .

AE N E A S med yttersta förtviflan.

Kan Himlen mig befalla

Att vara en barbar?

ACHATES. Ack Prins! i Gudars namn, Förqväf en neslig kärleks yra. . • Har dygden mer ej magt att edert hjerta styra?

C h o r -af Tjoiahsrse,/» afstånd.

Lyftom ankar, seglom af; Tappre Konung dröj ej mera: Mins de löften du oss gaf På det fallna Tröjas graf, Att i döden Oss regera. Lyftom mikar, seglom af! Skyndom, skyndom, seglom af!5g

AENEAS.

Mitt folk! mitt kära folk! — Ditt rop min ömhet väcker! Förnöj dig — Allt åt dig i dag skall offras opp.

De gå alla om bord, och man hör i det samma pd långt afstånd ett krigsbuller. Clelie kommer springande med yttersta hastighet.

FJERDE SCENEN.

CLELIE. DE FÖRRE. CLELIE.

Ack Prins! ett grufligt bud Garthagos folk förskräcker: Man Jarbas nalkas- sett med en otalig- tropp. , Från närmsta höjder ren sig deras härskri sträcke. Och jorden darra känns vid deras vagnars lopp* Om ej Æneas sjelf de djerfves antal motar, Oss snart en grym förstöring hotar. Gå, skynda med er tappra här, Att för Carthagos räddning strida? Vi blott af er vår hjälp förbida. Ack! skynda: faran är oss när.

ae ne as,

O Gudar! det är jag, som störtat dem i fara,

Och tacksamhetens lagar kränkt — Trojaner, detta folk åt oss en- fristad skänkt; Det tillhör oss att dem försvara.

Duo.

ae n e a 8. Gå, samlom då vår tappra här Att för Carthagos räddning strida De blott af oss sin hielp förbida. Vår pligt, vår heder det begär.

CLELIE. Ack skynda med er tappra här Att Tör Carthagos räddning strida! Vi blott af er vår hjelp förbida! Gå, skynda, faran är oss när! 'Chor af Trojanerna Ja, det vår pligt, vår heder är, För våra vänners räddning strida. De blott af oss sin hjelp förbida; Gå, skyndom, mötom Jarbas här!

Trojanerne rusa med hastighet ned från skeppen. AEneas för dem an, med värjan i handen.

Femte Acten.

Theatern visar Förstaden aj Carthago. I fonden uppstiga höga torn och murar, på gamla viset försedde med altaner, bakom hvilka man blifver varse Stadens Tempel och åtskilliga Palats. Sidorna omgifvas med hus och byggnader i Tyrisk smak, som utgöra Förstäderna. Alla torn och altaner äro fullsatte med folk och troppar. — Hela denna Scene är ett slags Pantomime-Ballet. Ett parti Carthaginenser förföljas af ett parti Afrikaner. De förre draga sig tillbaka under Stadens vallar. Strax ser man ifrån murarne en skur af pilar öfversvämma Numiderne, och tvinga dem att fly undan. En Carthaginensisk stridsman stiger fram ur hären och utmanar en Numid till envig. Denne mottager utmaningen. Tre andre kämpar af hvardera troppen göra detsamma. De strida fyra mot fyra. Numiderne tyckas ge vika och draga sig in åt hären, då derifrån i detsamma en pil blifver skjuten, som sårar den ena af Tyriska kämparne. Carthaginenserne retade af ett dylikt svek, rusa med häftighet på fienden, och striden förnyas. Jarbas anländer i spetsen för en ny tropp med sabeln i handen, och tvingar Carthaginenserne att med hast begifva sig in i Staden.

första scenen. •

JARBAS. CARTHAGINENSER. NÜMIDER.

Chor af båda Härarne. yår styrka segra bör: Förgörom och förstörom!Förstörom och förgörom Allt hvad oss möta tör!

JARBAS. Må blodet dessa murar färja! Må sten på sten ej lemnas qvar Af hvad som förr Carthago var! Må eld och brand lörhärja Hvad svärdet skonat har!

Chor af Numidernb. Må sten på sten ej lemnas qvar Af hvad som förr Carthago var! Ma hämde-åskans fart Sin blixst ur molnet lossa! Må Himlens laga krossa *

Hvad krigets låga spart!

Under föregående Ana och Chor löpa Afrihanerrte af och an på Theatern med facklor i handen, att itända För stö dente. Man ser Cur/haginensiska qvinnor, som förföljda, af sina segervinnare, kasta sig för deras fötter. Andra üler, beväpnade med bågar, söka att försvara sig. Mun frambär emot slutet af Chor en blockar och stegar qtt bestorma staden.

ANDRA SCENEN. AENEAS. ACHATES. DE FÖRRE.

I samma ögonblick , som stormen lilb edes, anländer AE-neas i spetsen för *ina Trojaner, och faller Nuniiderne i flanken. Cartha^itienserne göra i delstimma ett utfall ; drabningen blifver sharp och Jarbas rusar fram ur troppen att utmana AEneas. De strida bugge: främst på Theatern, under det båda Härarne: formera grupp i fonden.47

Duo.

JARBAS och AENEAS under striden. Mäktige Gudar! styren min arm, Störten en trotsig fiende neder! Skydden er ättling, skydden er heder! Mäktige Gudar! styren min arm! Sänken mitt spjut i hans brottsliga barm!

Jarbas faller och AEneas dödar honom.

Chor af Numiderne. Förskräckliga slag! Vår Kung i striden stupat.

Olyckeliga dag Som oss i qval fördjupat! Förskräckeliga slag! Olyckeliga dag!

En del Afrikaner blifva slagne och taga till flykten. De öfrige vid åsyn af sin Konungs död, kasta tina vapen och falla till jorden.

AE N E A S.

Trojaner! af min hand tyrannen straffad är; Hans död tillfyllest gör, att all vår hämd försona: Gån då att ädelmodigt skona En fiende som nåd begär.

Chor af Troiasekse. Vi ädelmodigt vilje skona En fiende, som nåd begär.

Mon binder fångarne-, och .1,7/bas lik bor! föres, sedan man först till Æneas lemnat hans värja, sköld och hjälm.

Chor af Cartha, ginf. nserne*

Tappre Hjelte, du hvars hand Frälst vår Drottning och vårt Land! Himlen skall din dygd belöna. Hundra lagrar på en gång44 4°o»o»+

Samlas att din hjässa kröna. Sjungom, sjungoin segrens sång.

AF. N E A S.

J Folk, som lydnad gen åt en Prinsessas lagar, Som grunden till sin Thron i edra hjertan lagt:

Må fridens Gud föröka eder magt, Beskydda edert väl, förnöja edra dagar!

Gån, ädle Tyrer,- skynden er, Och lägg den detta pris för Didos fötter ner.

Han öfverlemnar dem Jarbas vapen: Då lyckan kallat mig, att hennes Thron försvara, Jag ej en högre lön af segren kunnat nå, Ån om så ringa skänk för värdig skattas må Att evig pant utaf min vördnad vara.

Carlhaginenserne bortföra fångarne.

TREDJE SCENEN.

ACHATES. AENEAS. TROJANERNE.

AENEAS.

O Gudar! styrken mig — Jag skall då evigt bryta Det bandf som färdigt var att våra hjertan knyta!

J, som styren menskors lopp Och vår blinda lydnad krafven; J, som i mitt hjerta qväfven Sista gnistan af mitt hopp! Gudar! uti edra händer Lemnar jag min makas dar: Gudar! upp till ert förvar Jag de ömma suckar Gänder Som n'in svaghet skyldig var —45

Gån att hennes smärta lindra! Gån att den förtviflan hindra Som dess dagar hotat har! — Store Gudar! blott för eder Jag så grufligt offer gör! Store Gudar! mån min heder Med dess död förvärfvas bör?

Han går om. bord med Trojanerne*

FJERDE SCENEN.

>Theatern förändras och föreställer Borggården till Didos Palats. I Fonden ses Drottningens Trädgårdar * och längre bort hafvet, ut ena sidan ser man ett bål upprest β på hvilket står en trefot i gamla smaken och en brinnande fackla.

BARCÉ.

Dess vilja verkställd är, och bålets fackla brinner, O Gudar! till hvad grymt behov! — Om Jarbas uti striden vinner, Hon lemna skall sitt lif till dessa lågors rof. Meii om af Gudars nåd Carthago räddning finner,

Hon här ett offer ämnar ge Till en försonings fest åt skuggan af Siché.

FEMTE SCENEN.

DIDO. BARCÉ.

DIDO med håret raslaget och stadd i deh djupaste sorg. O Juno! Du som öfvergifvit • Min svaghet utan stöd, min Thron förutan skygd!⁴⁶

Gläds! — offret är förtärdt — Din hämd fullkomnad blifvit; Jag dör — jag dör af kärlek, sorg och blygd — Men Gudar! kan ert hjerta lida, Att Tröjas tappre Prins för svärdet falla må? -«-Nej aldrig, aldrig kan så vida Er grymhet gå.

Chor bakom Theatern. Sjungom, sjungom på en gång Hjeltens låf och segerns sång!

dido.

Ack! hvem är som segern vunnit? Chor.

All vår fara har försvunnit. Sjungom, sjungom segerns sång!

SJETTE SCENEN.

NARBAL. DIDO. BARGÉ. G AR TH A GINENS ER. NUMIDISKE FÅNGAR.

NARBAL. Drottning gläds! — Din Thron, din ära Dubbel glans och stadga nått. Gläds! :— Æneas segern lått. Blifve största hjeltars lott Att dina bojor bära!

Chor.

Blifve största Hjeltars lott Att dina bojor bära.

Narbal presenterar for Drottningen Afrtkanska J 'ångarn* och ned-. lägger Jarbas vapen. Jör hennes fötter.

[-•+cO«Co+-DIDO.-]{+•+cO«Co+- DIDO.+}

Hvad fröjd! hvad oförmodad lycka! Jag bör då än, o Gudar! mig förtro Till eder nåd! — Det är då ej er ro Att den olyckliga förtrycka! — Gån, hören då till slut mitt ömma hjertas röst! Ni qväft den grymma storm som hotade mitt Rike: Ack: qväfven ock den storm, som rasar i mitt bröst — Men du! — du dröjer än —! o Gudars son och like! Du dröjer än! — Barcé, gå, skynda! . . .

Medan. JesLon fullföije r, går Dido orolig fram och äter på Theatern; ändteligen stiger hon ojtp på bålet: och då hon långt ifrån blir varse Trojanska Flottan under segel, utbrister 'hon i ett sorgerop, som afbryter balletten och' sätter folket i förskräckelse.

Himmel ack!

Han flyr — han lemnar mig — det band är evigt brutit Som oss förena bort — Hvad, grymme! — och till tack

För all den hjälp, den ömhet, som dtr njutit, Du flyr, och mördar mig! — O Gudar! — men ert namn

Må den olyckelige glömma! Åkalle lasten er! — Nej, afgrund, du skall ömma Min nöd och mitt förtryck! — Gå du, att i din famn Min kärlek och min sorg och min förtviflan gömma.

Förrädare! barbar! Du flyr och lemnar döden Uti mitt hjerta qvar! Det är för dina ödem Förrädare! barbar! Det är för dina öden Som Himlen omsorg har! — Men väpna dig, var modig! Ditt straff dig förestår: Min skugga blek och" blodig\8 H-°OoO°4-.*'

Skall följa dina spår: Dess klagorop skall höras Från himmel, jord och haf, Och blott- ditt minne föras Till åsyn af min graf.

Hon störtar dolken i sitt bröst; faller, reser sig åter opp, jatt Mr, facklan och itänder bålet.

Chor af Folket. Ack sorg och fasa! Se lågan rasa l Hon är ej mer!

De göra en rörelse att frälsa henne, men drifvas af lågorna tillbaka.

SJUNDE SCENEN.

I R I'S , som nedstiger på en sky, hvilken bortskymmer bålet».

DE FÖRRE.

Iris.

Förskräckta Folk! er nöd ej mer boklagen: Odödlighetens lön hör eder Drottning till.

Carthagos magt från denna dagen Hon i Olympen skydda vill.

Chor af Folket. Vår Drottning hör Olympen till!.; Med Gudamagt från denna dagen Hon detta Rike skydda vill. OTTONDE SCENEN.

Theatern förvandlas och föreställer Olympen. Jupiter omgifven af de öfriga Gudarne, går alt emottaga Dido, som ännu bortsvirnmad i Iris famn, föres fram till hans fötter.

JUPITER. GUDARNE.

[-JUPITER.-Kom-]

{+JUPITER.- Kom+} Dido, kom, att din belöning finna I himmelskt majestät, i evig äras skrud! Ma hjelten höjas till en Gud, En skönhet till Gudinna!

Apollo, Diana, Morgonrodnan och Timmarna, samt de öfrige Gudar, som styra rymden och verldsklot en, stiga ned att emottaga Dido bland sitt antal. De ikläda henne en mantel, beströdd med stjernor, och i det samma blir man varse i luften en constellation, som bär hennes namn.

Ballet af Stjernorna. Chor.

Ljusets Magter! af er lag Styras verldarne och tiden. Gån, fördubblen ert behag! Gån, och högsta klarhet spriden På naturens högtidsdag!

Aeneas i Carthago.

Första Acten.

Främst på Theatern visar sig den åt Juno helgade Skogen vid Carthago. Den stora Portiken af Gudinnans Tempel intager medlersta delen af Theatern, till 8 trappor upphöjd. Portiken hvilar på 8 Corinthiska pelare af hvit marmor, mellan hvilka man blir varse det inre af Templet. I fonden af Helgedomen står en tom Piedestal, ämnad at emottaga Gudinnans Bild. Denna piedestal, så väl som sjelfva rummet der Altaret skall ställas, är uphöjd till några trappsteg höger om ingången till Templet. Under en präktig himmel ser man Didos Thron upprest.

FÖRSTA SCENEN.

DIDO. CLELIE. BARCÉ.

CLELIE.

Bland alla nöjens krets på sjelfva segerns dag, Hvad kan så grymt ert hjertas lugn förstöra; Då ungdom, majestät och fägring och behag — »Då allt förenar sig att eder lycklig göra?

BARCÉ.

Från landsflykt och förtryck till Kungligt välde bragt Ni hundra Prinsar ser åt eder offer gifva: De vänta på ert val, och Thronen att dess magt Af Kärleks-Gudens hand skall evigt stadgad blifva, BÅDA.

Hvad sällhet edert öde bär! Och hvem kan lycklig bli, om ni ej lycklig är?

DIDO.

Hvad kärlek ömt förtjusa plär Förrn man dess välde känna lär! — Hur glad jag närt hans första låga! Men ack! med hvilken gruflig plåga Han mitt bedragna bröst förtär!

CLELIE.

Om han sin fordna ro i edra tårar fann, Han er från denna stund tycks endast nöjen ämna: Monarker hvarje dag ses täfla med hvaran, Att vid er fot få sina kronor lemna.

DIDO.

Kanske bland deras tal jag någon värdig såg Att af min Thron delaktig göra, Om ej i detta bröst en bild förvarad låg, Den tiden ej förmått och ej förmår förstöra — Ännu du minnas lär den dag ... Ack grymma dag, då först jag hjertats oro kände! — När prydd af dygder och behag En ung Trojanisk Prins till Tyri kuster lände, Och i min faders Hof... Ack! denne Prins... min vän! — AEneas ...

CLELIE. Hvad? ni älskar honom än?

DIDO.

Nej, jag ej älskar; jag förtäres, I tusen plågors afgrund sänkt, Och af det sår som hos mig näres Den Gudamagt jag känna läres, Som åt min älskling lifvet skänkt. Ack! Troja är ej mer — Förgäfves hoppets strålar Uti min själ en flyktig glädje väckt — O Himmel! i hvad gruflig drägt Min framtid sig för ögat målar.

J som trogen omsorg dragit Om min ungdoms första dagar! J som del med ömhet tagit I min sorg och i mitt väl! Jag för er min smärta klagar. All den tröst jag än kan njuta Är att i er famn få gjuta Mina tårar och min själ.

Men det är tid, att dessa suckar qväfva; Jag mig som Drottning visa bör — Ack hvad besvär kring Thronen sväfva! Hvad båtar denna magt som verldens afund gör, Då under purpurns skrud man hjertats klagan hör? I dag skall Juno sig ett Tempel Uti Carthago invigdt se. Mig tillhör främst, att åt mitt folk exempel Af nit för Gudars dyrkan ge.

ANDRA SCENEN.

CARTHAGINENSISKA FOLKET. DE FÖRRA.

Folket kommer under dans att pryda Templet med blomster. Midt under denna Fest ser man AEneas med några Trojaner anlända.

CHOR af FOLKET.

Lef milda Drottning glad och nöjd, Till verldens väl och Thronens heder!

Den sällhet du ditt Folk bereder Förtjene dig all sällhets höjd!

CLELIE.

Ej mer kring denna stilla bygd Sig Örlogs - Gudens fasa breder. Gån, Ro och Lekar, samlen eder Att dväljas i olivens skygd.

CHOR.

Hvad krigets grymma raseri Vårt hjerta och vår syn förskräcker! Hvad friden vår förtjusning väcker! Må hennes

välde evigt bli! Lef, milda Drottning m. m.

BARCÉ till Dido

Ett Folk, af stormens våld på våra stränder kastadt, Med sorg och bäfvan från vår hamn, O Drottning, till din åsyn hastat, Att bedja sig ett skygd uti Carthagos famn.

DIDO.

Gå, låt dem nalkas — Ack! hur skulle jag väl glömma, Att fordom likaså jag här en flykting var? Man dubbelt skyldig är att ömma Den nöd man sjelf förfarit har.

TREDJE SCENEN.

DIDO. AENEAS. ACHATES. TROJANER. DE FÖRRA.

DIDO, som, då hon igenkänner AEneas, reser sig hastigt opp med bestörtning.

Ser jag Æneas? Hvad — O Gudar! mån ea lycka Så stor mig unnas kan? .AENEAS.

Prinsessa, edert bröst Ej slutet är för mensklighetens röst; Låt ett olyckligt folk, som ödet vill förtrycka, I skuggan af er Thron få njuta hägn och tröst. Om ädelmod och dygd af Gudarne belönas, Skall er regering städs med fröjd och sällhet krönas.

Ehvar som Himlen helst behagar Att jag min lefnad fästa må, Skall i mitt hjerta alla dagar Ni tacksamhetens offer få. Så länge dagen strålar sprider, Så iängs natten skuggor strör, Ert värda lof ej minskning lider, Ert ädla minne aldrig dör.

Chor af Trojanerne.

Ehvar som Himlen helst behagar m. m.

DIDO.

Gläds, Trojas värde son! ur faran frälst ni funnit En fristad i mitt Land och uti mig en vän ... Min Prins, tör hända ni ej än Pygmalions syster glömma hunnit.

Då lycklig än af edra dygder Jag er i Tyrus varse blef, Då sjelf i mina fäders bygder Jag än i lugn min tid fördref; Hvem hade trott att för oss båda Det öde skulle ämnadt bli, Att här en gång hvarannan skåda, Jag landförvist, och flyktig ni!

Men skingra nu det qual, som edert hjerta sårar; Carthago er på nytt ett Troja ger i dag: Och om min hand ... en gång ... kan stilla edra tårar ... Ack! sjelf vid plågor van, är ömhet mig en lag —

Korn nu! och del uti den högtid tag, Då jag på dessa rum det första Templet egnar Åt Juno, som min lycka hägnar — Er dyrkan den försoning är, Som hennes vrede magt af edert bröst begär.

Festen fortsättes. Marche till Templet. Näst Drottningens vakt går Carthagos ungdom under dans, åtföljd af Junos Prester och Prestinnor, som bära offerkärlen, altaret, och sist Gudinnans bild, som skola invigas och ställas i det nya Templet. Näst statuen följer Drottningen och dess Hof. Æjieas med sina Trojaner stadnar qvar främst på Theatern. Carthaginensiska Ungdomen går främst i marchen 2 gånger omkring Theatern under dans. Drottningen och Presterne gå in i Templet. De andre stadna utanföre. Man placerar stoden på sin piedestal, och altaret der frammanföre.

Chor under marchen.

Carthaginenser, låt vår sång Lyckliga hjertans uttryck vara! Carthaginenser, låt vår sång Drottningars Drottningars lof förklara! Må himmel och jord och haf på en gång Till våra glädjerop svara!

Chor af Prester och Prestinnor, som dansa omkring altaret.

Allsmäktiga Gudinna! Var med vår rena dyrkan nöjd! Låt våra rökverk hinna Till dig uti Olympens höjd!

ÖFVERSTE PRESTEN.

O Juno, Gudars mor, låt tvedrägt från oss fly, Och friden oss till sällhet föra! Må trummans sträfva dån, må krigs-basunens gnyEj våra glada samljud störa! Må du vår Drottningens lif forlängdt och lyckligt göra! . Dess dygd förtjent din högsta lön.

Chor af Folket. O Juno, Gudars mor! o Juno! hör vår bön.

dido.

O Juno, Gudars mor! o Juno! hör min bön,

Då jag med ödmjukt hjerta yrkar Din huldhet för ett folk, som dig med trohet dyrkar!

Chor.

O Juno, Gudars mor!'o Juno! hör vår bon!

Carthaginensiska ungdomen går in i Templet och pryder altaret med blommor. Drottningen, hetmes Hof och Folket gå alla med ceremoni nr Templet. Clelie skiljer sig något i-från Drottningens svit.

CLELIE till Æneas.

Vår Drottning till Dianas lof ~ I dag eri jagt förrätta ämnar: Hon äfven er, min Prins, sitt tillstånd lemnar, Att följa henne med dess Hof.

Hon går bort,

FJERDE SCENEN.

ÆNEAS. ACHATES. TROJA NER NE.

ae n e a s på knä vid första trappsteget tilt

Templet.

O Juno! du hvars blick från Himlens thron sig sträcker Till tankens dolda djup, i hjertats mörka natt! Om lasten i min själ beständig afsky väcker,Om jag i dygdens följd min hela ära satt, Om jag din ynnest sökt med oupphörlig ifver: Så anse med behag det rökverk jag dig gifver.

I det samma som Æneas emottager af Trojanernas /tänder elt kärll med rökelse, ftir att bära det in i Templet, nedstiger ett moln, som aldeles bortskymmer dess ingång. Pe-ristilen uppfylles med glesa skyar, emellan hvilka man blir varse Templets bygnad. Æneas, reser sig opp med bestörtning, och fort/ar:

Förgäfves var min bön! — Gudinnan med förakt

Sitt Tempel för vår åsyn »sluter — Trojaner, skyndom då att för Dianas magt Det offer lägga ned, som Junos hand förskjuter.

De gå bort.

Andra Acten.

Theatern föreställer en Skog, helgad åt Diana. Midt i fonden synes ett Berg, från hvilket flere strömmar störta sig. Dianas Statue står vid ena sidan af Theatern.

första scenen.

DIDO i jagtUäder.

• An för Æneas ej min kärlek yppat sig. Tör hända hans förakt en dag...! må jag ej bäfva?

Ack denna tanke dödar mig! Hvi kan den ej också min eld för evigt qväfva —? Men då den pligt hör ädla själar till, Att för en hjertes öden ömma, Jag under detta sken i dag försöka vill,

Att kunna hjertats svaghet gömma.

Inom mitt bröst jag fåfängt sluter En eld den jag ej dämpa rår: Dess låga dubbel styrka njuter Utaf det tvång hon röna får.

Man hör på afstånd en Jagt-nQsih. Ren bergens återskall till Jägarhornens dån Mitt folks annalkande bebåda:

Ack! — redan ser jag Fröjas son — .Hvad höghet, hvad behag uti hans väsen råda!ANDRA SCENEN.

DIDO. ENEAS. DIDOS HOFFFOLK i jagt-

kläder.

AENEAS.

Hvad täflan lär i dag vår muntra Jägartropp

Till krig mot skogens villdjur drifva, Då deras mod sig smickrar af det hopp, Att med en nådig blick af er belönad blifva!

D ID O-

Bland dessa tidsfördrif, i fridens lugna dar, Ni än er tapperhet till segrar kunnen höja: Och jagt en öfning är den äran stiftat liar, Att hjeltars hvilotid förnöja.

AF. N E A S. Må denna dag För skogarnes Drottning vår dyrkan förklara!

Chor. Må denna dag m. m.

DIDO och AENEAS. Lekande Nöjen, muntra Behag, Spriden ut, spriden ut eder flygtiga skara!

Chor.

Lekande Nöjen, muntra Behag m. m.

Jägares Gud! Låt valthornens ljud Till våra glädjerop svara, Att prisa Dianas vördade bud!

filan börjar anställa ficra slags jagtöjninpar. Det första Hr Kapp-räining. Priset är. ett Skärp, hvarmed Dido belönar déh af sina Nympher, so/n deraf gjort sig värdigast. 2. fäktning. - Priset är ett gylletide Spjut, hvilket Dido ö[-17 ,

verlemnar dt Æneas att skänka Segervinnaren. 5. Båg. skjutning, Priset är ett Giddkogcr , som Dido fäster på men mest förtjenta. Detta blir Æaaaas, för Jwilken alla göra en vördnads betygelse.

DIDO. Börjom vårt lopp Kring dalar, berg Och bränter!

Spridom vår tropp Kring alla skogens kanter! Att söka nejdens villdjur opp!

C ho k. Börjom vårt lopp! Spridom vår tropp! Spännom bågarne opp!

Dido börjar jagten och Åtföljes af hela Jägareskaran. Jagtmiisiken fjermar sig allt mar och mer.

TREDJE SCENEN.

Theatern förändras efter något uppehåll, och föreställer en enslig Grotta t igenom hvilken man blir varse den tjop-ha och mörka skogen; man hör på långt afstånd dånat af jagten. Ändteligen uppveæer en storm åtföljd af en regnskur.

AENEAS. DIDO.

aeneas.

Ni här, min Drottning, för «r ser En grotta som sitt hvalf till eder fristad ämnat —Ack! om vid Tyri Hof mig ödet fordom lemnat Så lyckligt ögonblick att fritt förklara er Den eld . . . ni skulle Ja lör edra fötter fun<vTi8
<+o»Oo+—

En Prins, törhända yard er hand —* Men med min Krona och mitt Land Har ock mitt hjertas hopp försvunnit.
DIDO.

Hvad hör Jag? -r Hvilket språk! — Står det min höghet Att till hans tal mitt öra läna?

AENEAS.-;

Ack! hvad jag frukta bör, att edert hat förtjena! Men eder ädla själ sig ej försvara kan Att pmma för de qval . . .

DIDO. Min Prins, ni lär ej tveka Om värdet af den nåd ni redan röna fått. Af lika motgång lärd, hur skulle utan brott Jag eder nöd mitt bistånd neka?

AENEAS.

Ack! hvilken olik höjd i våra plågors mått! —På från ett fosterland er Himlens vrede "drifvit, Ni «j af allt i mistning gått; Er hjertats lugn ej öfvergifvit.

DIDO.

Hvad? — Har en kär gemål ej- mer i grafven magtx Att älskad och begråten vara?

AENEAS,

Skall jag då än en gång uti förtviflan bragt Min död utaf lmns hand befara?

DIDO.

O Gudar! hvad jag hör! -

AENEAS. Jag ren för mycket sagt, Att ej min hela själ för eder uppenbara.wf.o©oO°4- 19

Vet då, att Från den första dag, Jag vid Pygmalions Hof er funnit, Ock förrn Siché af Hymens lag Med eder hand er kärlek vunnit; Mitt hjerta tjust af ert behag Af en beständig låga brunnit. Ej all min sorg vid Tröjas graf, Den vård jag åt dess söner delat, Och tre års flykt kring verldens haf Det sår uti mitt hjerta helat, Som mig er första åsyn gaf. Om ni min rena eld förskjuter, Skall ert förakt mig döden ge: Dock lycklig vid min död, om jag den tröttnen njuter Att i min sista blick er se.

DIDO afsides.

Jag kan ej dölja mer den låga mig förtar.

Högt.

Ack Prins! om detta tal ert hjertas offer ar, Er motgång ända fått — min Thron står redan färdig Att taga er emot; och ni den heder når,

Som är er dygd och eder härkomst värdig. Mitt Folk med «r förent en dubbel styrka får

Att motstå de Numiders härar, Hvars Konung mig sin hand med hot och trots förärar.

Med-er förenad in i döden, Jag glömma vill allt hvad mig kärast var; Och kärlek lätta skall de öden, HväTS bördor han förknippat har. Siché! i sjelfva dödens läger Du ej min ömhet klandra vill; Då Fröjas son ett hjerta äger Som dig i lifvet hörde till

Bichés skugga i ett blodigt dok stiger opp ur :rr'>*<%ao

Skuggan till Dido. Olyckliga!-skall så din dygd dig öfvergifva? Jag dig min dyrkan gaf: kan du mig trolös blifva? . Till Æneas. Och du, hvars öde dig besvär, Att Uions spridda barn ur nöd och landsflykt föräj Æneas! egnar dig en brottslig kärlek höra? Räds Junos hat; och vet, det endast dygden är, Som Himlen till försoning bringar. Till

Dido.

Jag flyr— mig dagens åsyn tvingar: Du innan kort skall följa mig. Det är i grafvens natt jag går att vänta dig.

Skuggan försvinner.-

DIDO och AENEAS. Hvad gruflig syn! jag bäfvar, jag förskräckes. Ack af vår ömma eld mån Himlens vrede väckes?

I detsafnma uppfylles Grottan af Kärlekar och Nöjen, som dansait-de omgifva Dido ode- Æneas, att skingra deras förskräckelse.

FJERDE SCENEN.

KÄRLEKS-GUDAR och NÖJEN, DE FÖRRA.

Chor af K ar leka k och Ni i e n. Dödlige, frukten ej! Lustar och Nöjen Leda er säkre till sällhetens mål. , Kärleken skyddar er. Ettr af hans löjet» Släcker ut blixstens brand,. Rycker ur Furiens hand Ett fåfängt stål. Älskare, frukten ej! Lustar och Nöjen Leda er säkre till sällhetens. mål.DIDO.

Var det en syn som oss förvillat?

ae n e a s.

Är det en dröm, som oss ännu bedrar. DIDO.

Nej, Himlen våra lågor gillat Då han vår oro skingrat har.

Chor.

Dödlige, frukten ej m. m.

aeneas. ' I dessa känslors strid, som hjertat Ovisst gory Till högre Gudars råd vår tvekan vädja bör.

Chor,

Kärleks-Gudar,, blida Nöjen, All er magt och tjusning röjenl Spriden lugn i deras själ Gån, bereden deras väl!

DIDO.

Af outsläckligt hat ej Gudars hjertan brinna. Oss kärlek i sin vårduad tar^ Vi gå att under hans försvar, Till höjden af vår sällhet hinna.

aeneas. Ja skyndom med förenad röst T Att fordra Gudars råd, att röra deraa bröst.

chor,

Karleks-Gudar , blida Nöjen m. m.

Tredje Acten.

första scenen.

Theatern föreställer det stora Torget i CarthagOj omgifvet af präktiga Palats. Två Gator stöta dit, slädda genom ett stort Slott. Vid änden af den gatan, som är till höger om åskådarn, ser man ingången till yt~ tre Borggården af Didos Palats.

a£ n e a. s ensam. Förgäfves kärlek mig beredde Ett mål för mina plågors lopp; Ack? svaga dagning af ett hopp Som till en svekfull fröjd förledde, Hvi tändes du? — Hvi hör du opp? Skall Junos vrede evigt brinna? Försonas ej en Gudamagt? Skall Dion ingen fristad finna Kring hela jordens vida trakt?

andra scenen.

AENEAS. CLELIE. c l e l i e.

I qval och fruktan sänkt, mig Dido till er sänder', Att höra ert beslut, att fordra edert råd. På denna stund ett Sändebåd Till hennes Hof ifrån Numitlien länder. J)ess svar af er beror — 'Mån mig mitt hopp bedrar? Skall Tröjas son sin rätt försakajs3

Emof en trotsande barbar Som genom våld begära djerfs en maka?

aeneas.

Clelie, jag er förstår — hvi kan jag ej i dag Förena ärans pligt med hjertats ömma lag?

CLELIE.

Min Prins > jag vågar ej om edra pligter dömma: Min röst är allt lör svag mot ärans Guda-röst. Men skulle ej, ack! skulle ej ert bröst En älskarinnas plågor ömma, Som lemnas vid er flykt förutan stöd och tröst!

Du som i nödens ögonblick Dess ädla bistånd fått förfara; Som hit ur storm och dödars fara, Till ära och till sällhet gick, Och du så brottslig skulle vara! Och du åå grufligt kunna svara ' Mot all den nåd du röna fick! — Var det den tacksamhet du svurit, Då hon med bifall ansett har Det offer du för henne burit Utaf ditt hjerta, dina dar? — För all den lycka, all den heder Som hon en dyrkad älskling böd, Du flyr, och hennes lön bereder I tårar, slafveri och död!

AENEAS. •

Bereda hennes död! — Hvem jag så nedrig blifval Nej, ett så grymt beslut ej Himlen kräfva kan. Jag, som en fosterbygd i hennes Rike fann, Jag Didos faror se och henne öfvergifva Till brud åt en rival, till slaf åt en tyrant! —Bör då en Konungs pligt mot alla dygder strida? Skall genom mina brott mitt Folk sin fördel nå? — Nej, jag var menniska förrn jag var Konung — Gå Låt Dido allt af mig och detta svärd' förbida.

TREDJE SCENEN.-

Theatern förändras, och föreställer Audience-Salen i Didos Palats. På ena sidan ser man Drottningens Thron, den hon går att intaga, omgifven af sina Hofdamer. Afrikanska Sändningbådet med en stor svit, anförd af Cärthagos Hofmän, träder in från fonden. AEneas kommer in från ena sidan af Theatern, och stadnar midt emot' Thronen, så att Ambassadeuren befinner sig midt emellan honom och Drottningen.

DIDO. AENEAS. JARBAS som Ambassadeur.

jarbas.

prinsessa, för er Thron jag Jarbas offer bär. Han än i dag er hand igenom mig begär: Och om man ej till brott en undersåte tyder, Att han med vörndnad skatta tör Den skönhet, som en Drottning pryder, Jag i en Konungs stad, hvars höga bud jag lyder, Vid eder åsyn ren hans hjerta lofva bör — Er vishet, allt för stor att Folkets blod förspilla Uti ett fruktlöst krig, er grymma broders hot, , Er svaghet, Jarbas magt; allt bör hans an)nid gilla, Allt kallar er att gå lians val einot.

Gå, Drottning, tag ^af Jarbas bänder Den Krona, som er pryda bör: Hans val till eder ära länder,25

Ert bifall all hans sällhet gör. Må ryktet snart för Africanen båda Den lyckliga föreningsdag, Då mod och visdom skola råda På samma Thron med skönhet och behag. '

Chor af Jarbas Svit. Gå, Drottning, tag af Jarbas händer Den Krona, som er pryda bör: Hans val till eder ära länder; Ert biläll all hans sällhet gör.

DIDO.

Då jag mitt fosterland som flykting fordom lemnat,

Att undandraga mig en broders, tyranni,

. Jag aldrig tänka bort mig ödet skulle ämnat

Att här af Jofurs son till maka utvald bli.

Kanske jag skyldig var, att mera tacksamt svara

Emot den äras höjd han mig bevisa vill;

Men så är mitt beslut, jag nödgas de förklara,

Att aldrig denna hand kan höra Jarbas till.

i

På dessa rum, som bergat mina dar, Naturens vilda lynne tämja, Carthagos magt och sällhet främja Och odla mina grannars sämja , Är hvad mitt hopp sig härtills lofvat har.

Må den en dag på högre bragder tänka Soin efter mig skall ärfva detta Land: Carthago är mig nog; men aldrig skall min hand Till rof åt utländsk magt mitt Rikes frihet skänka.

JARBAS.

Ert Rike! — Detta namn kanske ej lämpligt är.

Säg, Drottning, med hvad rätt ni dessa länder njuter? —

Vet, att den Kung, hvars offer ni förskjuter, På denna fråga nu af Dido svar begär. aø

DIDO.

Ett så förmätet tal bör mig till undran röra. Af ert förtrodda kall ni vågar missbruk göra: Men denne Jarbas sjelf, så trotsig af sin magt, Som andra Kungars rätt till verldens Throner väger, Säg, med hvad större skäl han sin besittning äger? — Dem höra Riken till, som deras grundval lagt.

JARBAS. Hvad? — Är det så man trotsa vågar En Guda-Son, en Kung af Jofurs 'eget blod?

Ren krigets blixtnad uti hans händer lågar: Er stolthet trötta kan en gång hans tålmod.

dido.

Jag edert hot förstår; och utan undran finner, Till hvilken höjd en Konungs vrede hinner, Hvars hand, vid inga motstånd van, Ett oförmodadt afslag vinner.

jarbas.

Och Jarbas skall då se en flykting, en Tröjan Af edert val sig föredragen blifva?

DIDO.

Förmätning huru långt vill du din djerfhet drifva? Mån Jarbas högmod hoppas lär Mitt kön att lagar föreskrifva?
—

Hon stiger opp.

Gå siig din Kung, att Dido Drottning är; Att lika böjd till frid, som färdig till att strida, Jng honom sjelf om valet ber; Att jag i dag min hand AEneas ger, Att mina härar ren på Jarbas härar bida.

Hon får i it lemnande sin hand åt ÆrtQOJ, och

åtföljd af sitt Hof. fjerde scenen.

JARfi AS vid dess Svit. Föraktas! — jag föraktas! — hvilka plågor/ O Gudar, i mitt bröst! — och detta bröst likväl Ej redan hafva qväft en neslig kärleks lågor! Nej hämden, hämden blott skall läka Jarbas själ — Jag går — Förn dagens, bloss i havets sköte bärgas, Skall denna stad i grund förhärjas.

O Gudars Gud! o du, min far! Kan utan blygd ditt öga skåda Till hvad förakt jag fallit har? O Gudars Gud! o du

min far! .Kan hos ditt blod så brottslig svaghet råda?

Hvar är den dygd, som bort förråda Att jag af dig mitt ursprung drar? O Gudars Gud! o du min far! Kan utan hämd ditt öga skåda Till hvad förakt jag fallit har?

Han går.

femte scenen.

Theatern föreställer en Skog nf rosor, invigd åt Hymen och Kärleken. Under en blomsterhäck midt på Thea-tern står ett Altare af hvit Marmor. Myrtenträd * som fiäta sig med rosor, formera en dubbel Allé, Dido, åtföljd af unga Carthaginensisha Flickor, alla hvitklädda och prydda . med blommor „ ledsagas af AEneas under en glad och harmonisk Musik. Hymens Prestinnor, äfven i hvita kläder och krönta med blomster* omgifva Altaret med facklor i händerne.DIDO. ÆNEAS. CLELIE. PRESTER och PRESTINNOR. C A R T H A G I N E N S E R. TROJANER:

Duo med C i i o r e r.

dido och aeneas.

Ack.r hvad de lågor ljufligt brinna r

Som kärlek i vårt hjerta tändt!

„ _ (älskarinna

El nånsin mera öm och trogen , ... , ' b (älskling kant.

_ „ (älskling känt.

En mera värdig ; ... ,

(alskannna.

„ . . , . c öm trogen ... , .

Neil aldrig mera , , . .. alskannna..

' D (skon och värdig

En mera \ älskling känt..

(trogen

Ack! hvad de lågor ljufligt brinna Som kärlek i vårt hjerta tändt!

c h o r v

Mål ert förbund hos Gudar bifall vinna t Må er ömhet ej försvinna Förn edra dagar återvänt L

dido och aeneas. Jlä vårt förbund hos Gudar bifall vinna L Må våra hjertan, evigt brinna L «

, c' h o r-

Må eder sällhet ej försvinna Förn edra dagar återvänt!.

Carl hag in cm i-ska Flickornadansa, kring; Dido* oc/u Æneas..

G i i o n. Höjbnr opp vår röst A,tt prisa och berömmai-f-oOoOo-f- ag

Tvänne makars bröst Så ädla och så ömma! > Må tiden sina vingar glömma! Och kärlek, Fängslad i hans spår, • Kring deras bröst de blomster tömma Som nu bepryda deras vår!

CLELIE.' Kom kärlek t du som hjeltars mod belönar, I ärans segervagn till denna högtid, far;

Det, fridén är som segerns dag förskönar, Då nöjets hand förskönar fridens dar.

aeneas.

Man nalkas — hören opp — De helga Presters skara Till Hymens altar gå att Gudens bud förklara, '

öfverste presten, Sen kärleks fackla till en tid Ert hjerta med begär och fruktan fått förtära; Skall Hymens fackla nu i edra hjertan nära. En vunnen sällhets ljufva frid. Gån då, med ed att edra löften styrka! Inför de Gudars syn, som tro och sanning yrka.

Chor nf Prester ocli Prestinnor, Ja gån,, med helig ed att edra löften styrkal

De- föra Dido och AEneas muler dans fram till Altaret.

dido och aeneas; O Du, som från Olympens Slott Ditohägn åt Dygden ger,, och onskans barre förskräckeri Du som till hämd mot eders brott En väpnad arm ur molnet sträcker! ' Hor Gudars Far!

L detsamma lägga Dido• och ARneas' hunderne• på Altaret, mem hindras- att fullkomna sin ed, genom ett5ø

Underjordiskt dån, och derpå följande jordbäfning i som krossar Altaret. Under grufligaste blixtar och åskedtwder, öppnar sig jorden och uppslukar Altaret.

DIDO. aeneas. presterne. Hvad dån! hvad grymma lågors hot! En afgrund öppnas för vår fot.

Hela församlingen skingras och ßyr ur Templet•

Chor under flykten.

Altaret störtas, Templet bäfvar, Blixtarne knalla, stormarne gny: För våra ögon döden sväfvar. Sökom vår räddning! Skyndom att fly!

Dido faller ner och dånar.

SJETTE SCENEN.

DIDO. AENEAS. ÄRAN, som nedstiger på en lysande sky.

ÅRÅN.

Æneas, har du glömt ditt löfte och din heder?

Och dina Gudars fall och Greklands oförrätt,

Och Roms och verldens Thron, som lofvad var din ätt?—»

Fly det försåt, som Juno dig bereder: Fly, sök Lavinies strand och följ dit äran leder.

Hon försvinner.

AE N e a s.

Hvad himmelskt ljus! hvad ren och ljuflig dng

Sig på en gång i själen sprider? — Gudinna, mot din lag jag ren med svaghet strider — Du segrar; och jgg går att lyda ditt behag.sjunde scenen.

DIDO allena.

Hvar är jag? Gudar! — Ack! AEneas!— Hvilken fasa, Hvad mörker kring mig rår! — AEneas! — men din röst

Ej svarar mig! — O Gudar! från mitt bröst J rycken honom bort — skall sa er grymhet rasa

Emot ett ömt olyckligt par, Hvars rena eld förtjent af eder skyddad blifva? •AEneas! — ack Tyran! Barbar! Kan du mig öfvergifva?

Om du så brottslig kunde bli, Om du så grymt min ömhet dårar; Räds, grymme, räds mitt raseri! Räds en bedragen makas tårar 1 Räds hennes hjertas hämdeskri

Hon går.

Fjerde Acten.

Theatern föreställer Hamnen i Carthago. Man ser Trojanska Skeppen som göras redo att gå till segels.

första scenen.

ACHATES. Æ N E A S, som anländer fördjupad i sorg.

TROJANER.

Trojanerne tillreda på stranden ett offer åt Neptun.

achates. Böljan utan vrede svallar, Vinden oss till segels kallar: Gån att iippå hafvets strand Offer åt dess Gud bereda] Måtte Neptuns milda hand Våra Skepp från stormar freda^ Och vårt lopp omsider leda-Till ett önskad fosterland!

En del Trojanska qvinnor fraiabiira offerkärnen, mtder det Trojanerne uppresas på hafsstranden ett altare af grofva stenar. Andra gå anders duns att kasta blommor i hafvet till offer åt Neptun. AcJiaies får att gjuta vin och vigvatten på altaret. Emedlertid står AENEAS främst på Theatern, försänkt i sorgoch tyckes ej taga någon del i det som fö-rehafves på stranden. Skeppen blifva färdiga att gå ut. Qvinnorna gå om bord, och Soldaterna börja att lossa seglen.

AENEAS. Jag då för evigt skall försaka Allt hvad min sällhet gjort, allt hvad min dyrkan vann! Hon samma dag skall ämnas till min maka Och jag till hennes baneman! —37

Skall af en neslig flykt mitt grymma uppsåt döljas? — Ack Dido! — Lemna dig! — Och Gudar, i hvad åkick! — Såg jag ej ren din häpnad blick Utaf ett dödligt mörker höljas? — Nej Dido, än en gång jag går att söka dig,

Att än en gång Éör dina fötter falla, Och yppa dig mitt qval och' sjelfva Himlen kalla Till ansvar för ett. brott, hvartill han släpar mig —

Men Gudar! hennes plågor skåda, Och röna hennes sorg, och höra hennes röst Och äga styrka nog att på dess tårar råda! Och kunna rycka mig från hennes ömma LuöstJ — Nej, blott en hastig flykt kan mig ännu försvara Ifrån det svaghets-brott — att ej omensklig vara.

Gudar som mig förelagt Att så stränga pligter dyrka! -Gifven dygden mera styrka, Eller kärlek mindre magt. Skall jag Dido trolös blifva? — Skall jag Ilion öfvergifva? — Hårda plikter! grymma val Mellan brott och hjertats qval!; Kärlek lugn och sällhet bjuder: Ärans röst dock högre ljuder; Ja, hon segrar i min själ. Ja, jag bör dess lagar gilla, Och mitt eget väl förspilla För dess rätt och Tröjas väl.

Chor af Trojaner. Gå unga Hjelte! dina bud Ledsage våra nya öden! Af nit för dig och ärans Gud Vi trotse farorne och döden. Med dig vi kallas af vårt mod54

Att längst till jordens gränsor tåga, Med dig vi trotse krigets låga Och blix och storm och brist och plåga: För dig vi våge lif och blod.

ACHATES till Æjieas. Ni folkets längtan ser; ni hör dess glada skar» Förnya er sin tro — Kom följ mig då.

AENEAS.

Välän I

Mitt löfte gifvit är; det mer ej rubbas kan — Jag. går — men Didot

/ det samma lian går att stiga om bord, kommer Dido med hdt

stighet och håller, honom tillbaka.

ANDRA SCENEN. DIDO. DE FÖRBE. DIDO.

Prins! hvad kan ert uppsåt vara? Ni flyr mig?

AE N E A S. Ack! hvad skall jag svara? — Prinsessa! jag ej mer er ömhet värdig är.

D I D O.

Men säg; min fruktan er besvär, Hvad bör jag tro? — Er flykt . . .

AENEAS. Jag till förtviflan lemnas — Jag blott ert hat förtjent, och denna död begär.

Prinsessa hör — ocli hämnas. I Templets helgedom en vredgad Gudamagt³⁵

al

Bland eldar, rök och gny från Himlen stigit neder, Och med en mäktig röst mig valet förelagt Emellan trolöshet och en förlorad heder,

Emellan grymhet och förakt. Hvad skilda känslors strid sig i mitt hjerta väckte! — Den hämd jag fordom svor åt Ilions fallna slägte;

Det hopp, som smickrade mitt mod, Att grurida världens Thron och Latiens Krons bära; De många segrars följd; de sekler utaf ära Som ödets hand beredt åt hjeltar af mitt blod; Den blygd att mina dar i veklighet förtära, Föraktad af mitt Folk, förgäten af dess väl, — Hvad stora pligters tyngd på min förtryckta själ!

Förtärd utaf mitt hjertas lågor, "Och kufvad under ärans lag.

DIDO. Hvad gjorde du?

aeneas.

Hvad borde jag?

BÅDA.

Ack se med ömkan mina plågor!

AENEAS. Allt stridde mot mitt hjertas hopp, Allt af min sällhet offer yrkat; • Min heder och mitt Folk, de Gudar som jag dyrkat, Min son . . .

DIDO.

Omensklige! hör opp — Jag redan allt förstår — Du da ditt löfte gifvit, Att öfva ut ett brott . . .

• af. N E A S.

Som Himlen föreskrifvit —³⁶

Men hvilket mörker stiger ner Till eder själ? — Ett moln ert öga höljer; Prinsessa, ni ej hör mig mer: Ni' vänder ögat bort och edra tårar döljeri

dido.

Nej, ingen Gudamagt dig i sitt sköte bar; Nej, at' en hjertes blod du ej din härkomst njutit: En klippas hårda barm ditt väsen alstrat har, En tiger fostrat dina dar Och i din själ sin vildhet gjutit: Du blott af menskligt äger kvar Den grymma list, att Öfvervinna' En svag och värnlös älskarinna, Den du föraktar och Ledrar. Du djerfs till ditt försvar på sjelfva Himlen kalla; Du höra trott dess hot i åskans toma ljud.

Men säg mig, hvilken är den Gud, Som vågar trolöshet och eders brott befalla?

Låt dessa falska förebud At lasten ånger ge och fruktan åt den svaga; Gå du att endast råd utaf ditt hjerta taga, Hör der den Gudaröst, som ej bedräglig är. Du tror att Himlars Drott i fridens sälla läger . Sig om en dödligs eld

så högt bekymra lär: Vet, om vår ringhet del uti hans omsorg äger,

Han framför allt den djerfve straffa bör, Som mensklighet OGH ed och löften trampa tör,

AF. N E a S. Hvad dessa blickar mig förtära! — Hvad gruflig svn! hvad grymma pligters tvång! —\ Jag kan ej mer den fasa bära . . .

DIDO.

Farväl137

ae n e a s.

Ack Dido!

dido.

Gläds! det är den sista gång Som dig min åsyn skall förfära; . Gå, trotsa faror, storm och haf ' Att fly en trogen älskarinna! Gå, sök med våld och härnad vinna Eu Thron som kärlek villigt gaf; Men räds, du finna skall en graf, Jå du ett Rike trodde ürina— Och vet, att allt ditt ryanrii Skall ej mitt hjertas lågor släcka: Din bild, som bort unn afsky väcka, Slvall mig i grafvens mörker räcka, Och af min skugga dyrkad bli. %

Kan hända åt mitt stoft du några tårar gifver, När snart du lågan varse blifver Som från mitt bål skall höja sig.

Hon skall mitt slut bebåda, Och lysa opp din stig.

Hon vill gd, men hindras af AEjteas.

AENEAS. Ack blinda! se er vådaf

dido. Ack grymme! lemna mig!

ae n e a s. Nej, lyd förnuftets lagar, Låt dygden styra er-

DIDO.

'Nej, dig min död behagar; Du ju mig öfverger. AE N E A S. Ack vårda edra dagar!

DIDO. Hvad båta mig de dagar Som dig ej egnas mer?

Hon går bort. Han vill följa henne, men A chat e i håller honom tiübåha.

TREDJE SCENEN.

AENEAS. ACHATES. TROJANERNA *

ACHATES. Trojanerne, min Prins, uppå sin Konung kalla:

Kom skyndom, lemnom denna hamn: Och lydom Himlens bud . .

AE N E A S med yttersta förtviflan.

Kan Himlen mig befalla

Att vara en barbar?

ACHATES. Ack Prins! i Gudars namn, Förqväf en neslig kärleks yra. . • Har dygden mer ej magt att edert hjerta styra?

C h o r -af Tjoiahsrse,/» afstånd.

Lyftom ankar, seglom af; Tappre Konung dröj ej mera: Mins de löften du oss gaf På det fallna Tröjas graf, Att i döden Oss regera. Lyftom mikar, seglom af! Skyndom, skyndom, seglom af!5g

AENEAS.

Mitt folk! mitt kära folk! — Ditt rop min ömhet väcker! Förnöj dig — Allt åt dig i dag skall offras opp.

De gå alla om bord, och man hör i det samma på långt afstånd ett krigsbuller. Clelie kommer springande med yttersta hastighet.

FJERDE SCENEN.

CLELIE. DE FÖRRE. CLELIE.

Ack Prins! ett grufligt bud Garthagos folk förskräcker: Man Jarbas nalkas- sett med en otalig- tropp. , Från närmsta höjder ren sig deras härsfri sträcke. Och jorden darra käns vid deras vagnars lopp* Om ej Æneas sjelf de djervfves antal motar, Oss snart en grym förstöring hotar. Gå, skynda med er tappra här, Att för Carthagos räddning strida? Vi blott af er vår hjälp förbida. Ack! skynda: faran är oss när.

ae ne as,

O Gudar! det är jag, som störtat dem i fara,

Och tacksamhetens lagar kränkt — Trojaner, detta folk åt oss en- fristad skänkt; Det tillhör oss att dem försvara.

Duo.

ae n e a 8. Gå, samlom då vår tappra här Att för Carthagos räddning strida De blott af oss sin hjälp förbida. Vår pligt, vår heder det begär.

CLELIE. Ack skynda med er tappra här Att för Carthagos räddning strida! Vi blott af er vår hjälp förbida! Gå, skynda, faran är oss när! 'Chor af Trojanerna Ja, det vår pligt, vår heder är, För våra vänners räddning strida. De blott af oss sin hjälp förbida; Gå, skyndom, mötom Jarbas här!

Trojanerne rusa med hastighet ned från skeppen. Æneas för dem an, med värjan i handen.

Femte Acten.

Theatern visar Förstaden af Carthago. I fonden uppstiga höga torn och murar, på gamla viset försedde med altaner, bakom hvilka man blifver varse Stadens Tempel och åtskilliga Palats. Sidorna omgifvas med hus och byggnader i Tyrisk smak, som utgöra Förstäderna. Alla torn och altaner äro fullsatta med folk och troppar. — Hela denna Scene är ett slags Pantomime-Ballet. Ett parti Carthaginenser förföljas af ett parti Afrikaner. De förra draga sig tillbaka under Stadens vallar. Strax ser man ifrån murarne en skur af pilar öfversvämma Numiderne, och tvinga dem att fly undan. En Carthaginensisk stridsman stiger fram ur hären och utmanar en Numid till envig. Denne mottager utmaningen. Tre andre kämpar af hvardera troppen göra detsamma. De strida fyra mot fyra. Numiderne tyckas ge vika och draga sig in åt hären, då derifrån i detsamma en pil blifver skjuten, som sårar den ena af Tyriska kämparne. Carthaginenserne retade af ett dylikt svek, rusa med häftighet på fienden, och striden förnyas. Jarbas anländer i spetsen för en ny tropp med sabeln i handen, och tvingar Carthaginenserne att med hast begifva sig in i Staden.

första scenen. •

JARBAS. CARTHAGINENSER. NUMIDER.

Chor af båda Härrarne. yår styrka segra bör: Förgörom och förstörom!Förstörom och förgörom Allt hvad oss möta tör!

JARBAS. Må blodet dessa murar färja! Må sten på sten ej lemnas kvar Af hvad som förr Carthago var! Må eld och brand lörhärja Hvad svärdet skonat har!

Chor af Numidernb. Må sten på sten ej lemnas kvar Af hvad som förr Carthago var! Ma hämde-åskans fart Sin blixtnur molnet lossa! Må Himlens laga krossa *

Hvad krigets låga spart!

Under föregående Ana och Chor löpa Afrihanerrte af och an på Theatern med facklor i handen, att itända För stö dente. Man ser Cur/haginensiska qvinnor, som förföljda, af sina segervinnare, kasta sig för deras fötter. Andra üler, beväpnade med bågar, söka att försvara sig. Mun frambär emot slutet af Chor en blockar och stegar qtt bestorma staden.

ANDRA SCENEN. AENEAS. ACHATES. DE FÖRRE.

I samma ögonblick , som stormen lilb edes, anländer AE-neas i spetsen för *ina Trojaner, och faller Nuniiderne i flanken. Cartha^itienserne göra i delstimma ett utfall ; drabningen blifver sharp och Jarbas rusar fram ur troppen att utmana AEneas. De strida bugge: främst på Theatern, under det båda Härarne: formera grupp i fonden.⁴⁷

Duo.

JARBAS och AENEAS under striden. Mäktige Gudar! styren min arm, Störten en trotsig fiende neder! Skydden er ättling, skydden er heder! Mäktige Gudar! styren min arm! Sänken mitt spjut i hans brottsliga barm!

Jarbas faller och AEneas dödar honom.

Chor af Numiderne. Förskräckliga slag! Vår Kung i striden stupat.

Olyckeliga dag Som oss i qval fördjupat! Förskräckeliga slag! Olyckeliga dag!

En del Afrikaner blifva slagne och taga till flykten. De öfrige vid åsyn af sin Konungs död, kasta tina vapen och falla till jorden.

AE N E A S.

Trojaner! af min hand tyrannen straffad är; Hans död tillfyllest gör, att all vår hämd försona: Gån då att ädelmodigt skona En iende som nåd begär.

Chor af Troiasekse. Vi ädelmodigt vilje skona En fiende, som nåd begär.

Mon binder fångarne-, och .1,7/bas lik bor!föres, sedan man först till Æneas lemnat hans värja, sköld och hjälm.

Chor af Cartha,ginf. nserne*

Tappre Hjelte, du hvars hand Frälst vår Drottning och vårt Land! Himlen skall din dygd belöna. Hundra lagrar på en gång⁴⁴ 4°o»o»+

Samlas att din hjässa kröna. Sjungom, sjungoin segrens sång.

AF. N E A S.

J Folk, som lydnad gen åt en Prinsessas lagar, Som grunden till sin Thron i edra hjertan lagt:

Må fridens Gud föröka eder magt, Beskydda edert väl, förnöja edra dagar!

Gån, ädle Tyrer,- skynden er, Och läggen detta pris för Didos fötter ner.

Han öfverlemnar dem Jarbas vapen: Då lyckan kallat mig, att hennes Thron försvara, Jag ej en högre lön af segren kunnat nå, Ån om så ringa skänk för värdig skattas må Att evig pant utaf min vördnad vara.

Carlhaginenserne bortföra fångarne.

TREDJE SCENEN.

ACHATES. AENEAS. TROJANERNE.

AENEAS.

O Gudar! styrken mig — Jag skall då evigt bryta Det bandf som färdigt var att våra hjertan knyta!

J, som styren menskors lopp Och vår blinda lydnad krafven; J, som i mitt hjerta qväfven Sista gnistan af mitt hopp! Gudar! uti edra händer Lemnar jag min makas dar: Gudar! upp till ert förvar Jag de ömma suckar Gänder Som n'ın svaghet skyldig var —45

Gån att hennes smärta lindra! Gån att den förtviflan hindra Som dess dagar hotat har! — Store Gudar! blott för eder Jag så grufligt offer gör! Store Gudar! mån min heder Med dess död förvärfvas bör?

Han går om. bord med Trojanerne*

FJERDE SCENEN.

>Theatern förändras och föreställer Borggården till Didos Palats. I Fonden ses Drottningens Trädgårdar * och längre bort hafvet, ut ena sidan ser man ett bål upprest ß på hvilket står en trefot i gamla smaken och en brinnande fackla.

BARCÉ.

Dess vilja verkställd är, och bålets fackla brinner, O Gudar! till hvad grymt behof! — Om Jarbas uti striden vinner, Hon lemna skall sitt lif till dessa lågors rof. Meii om af Gudars nåd Carthago räddning finner,

Hon här ett offer ämnar ge Till en försonings fest åt skuggan af Siché.

FEMTE SCENEN.

DIDO. BARCÉ.

DIDO med håret raslaget och stadd i deh djupaste sorg. O Juno! Du som öfvergifvit • Min svaghet utan stöd, min Thron förutan skygd!46

Gläds! — offret är förtärdt — Din hämd fullkomnad blifvit; Jag dör — jag dör af kärlek, sorg och blygd — Men Gudar! kan ert hjerta lida, Att Tröjas tappre Prins för svärdet falla må? -«-Nej aldrig, aldrig kan så vida Er grymhet gå.

Chor bakom Theatern. Sjungom, sjungom på en gång Hjeltens låf och segerns sång!

dido.

Ack! hvem är som segern vunnit? Chor.

All vår fara har försvunnit. Sjungom, sjungom segerns sång!

SJETTE SCENEN.

NARBAL. DIDO. BARGÉ. G A R T H A GINENS ER. NUMIDISKE FÅNGAR.

NARBAL. Drottning gläds! — Din Thron, din ära Dubbel glans och stadga nått. Gläds! :— Æneas segern lått. Blifve största hjeltars lott Att dina bojer bära!

Chor.

Blifve största Hjeltars lott Att dina bojer bära.

Narbal presenterar for Drottningen Afrtkanska J 'ångarn* och ned-. lägger Jarbas vapen. Jör hennes fötter.

[.-•+cO«Co+-DIDO.-]{+•+cO«Co+- DIDO.+}

Hvad fröjd! hvad oförmodad lycka! Jag bör då än, o Gudar! mig förtro Till eder nåd! — Det är då ej er ro Att den olyckliga förtrycka! — Gån, hören då till slut mitt ömma hjertas röst! Ni qväft den grymma storm som hotade mitt Rike: Ack: qväfven ock den storm, som rasar i mitt bröst — Men du! — du dröjer än —! o Gudars son och like! Du dröjer än! — Barcé, gå, skynda! . . .

Medan. JesLon fullföije r, går Dido orolig fram och äter på Theatern; ändteligen stiger hon ojtp på bålet: och då hon långt ifrån blir varse Trojanska Flottan under segel, utbrister 'hon i ett sorgerop, som afbryter balletten och' sätter folket i förskräckelse.

Himmel ack!

Han flyr — han lemnar mig — det band är evigt brutit Som oss förena bort — Hvad, grymme! — och till tack
För all den hjälp, den ömhet, som dtr njutit, Du flyr, och mördar mig! — O Gudar! — men ert namn

Må den olyckelige glömma! Åkalle lasten er! — Nej, afgrund, du skall ömma Min nöd och mitt förtryck! — Gå
du, att i din famn Min kärlek och min sorg och min förtviflan gömma.

Förrädare! barbar! Du flyr och lemnar döden Uti mitt hjerta qvar! Det är för dina ödem Förrädare! barbar! Det är
för dina öden Som Himlen omsorg har! — Men väpna dig, var modig! Ditt straff dig förestår: Min skugga blek
och" blodig\8 H-°OoO°4-.*'

Skall följa dina spår: Dess klagorop skall höras Från himmel, jord och haf, Och blott- ditt minne föras Till åsyn
af min graf.

Hon störtar dolken i sitt bröst; faller, reser sig åter opp, jatt Mr, facklan och itänder bålet.

Chor af Folket. Ack sorg och fasa! Se lågan rasa I Hon är ej mer!

De göra en rörelse att frälsa henne, men drifvas af lågorna tillbaka.

SJUNDE SCENEN.

I R I'S , som nedstiger på en sky, hvilken bortskymmer bålet».

DE FÖRRE.

Iris.

Förskräckta Folk! er nöd ej mer boklagen: Odödlighetens lön hör eder Drottning till.

Carthagos magt från denna dagen Hon i Olympen skydda vill.

Chor af Folket. Vår Drottning hör Olympen till!.; Med Gudamagt från denna dagen Hon detta Rike skydda
vill. OTTONDE SCENEN.

Theatern förvandlas och föreställer Olympen. Jupiter omgifven af de öfriga Gudarne, går alt emottaga Dido, som
ännu bortsvirnad i Iris famn, föres fram till hans fötter.

JUPITER. GUDARNE.

[-JUPITER.-Kom-]

{+JUPITER.- Kom+} Dido, kom, att din belöning finna I himmelskt majestät, i evig äras skrud! Ma hjelten höjas
till en Gud, En skönhet till Gudinna!

Apollo, Diana, Morgonrodnan och Timmarna, samt de öfrige Gudar, som styra rymden och verldsklot en, stiga
ned att emottaga Dido bland sitt antal. De ikläda henne en mantel, beströdd med stjernor, och i det samma blir
man varse i luften en constellation, som bär hennes namn.

Ballet af Stjernorna. Chor.

Ljusets Magter! af er lag Styras verldarne och tiden. Gån, fördubblen ert behag! Gån, och högsta klarhet spriden
På naturens högtidsdag!

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på <http://runeberg.org/aeneas/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på <https://arkivkopia.se/sak/runeberg-aeneas>.

Filen skapad 2018-12-16 17:57:39.752334